

Inatsisissatut siunnersuummut nassuiaatit

Nassuiaatit nalinginnaasut

1. Aallaqqaasiut:

Inuup nunarsuatta silaannaanut avatangiisinullu, minnerunngitsumillu nunarsuatta silaannaata kissatsikkiartorneranut sunniuteqartarnerata eqqumaffigineqarnerata annertusiartornerani, nukissiornikkut isumalluutissat mingutsitsinngitsut atorneqarnissaannut periarfissat eqqumaffigineqarnerat annertunerulersimavoq.

Namminersorlutik Oqartussat uuliamik benziinamillu nunatsinnut eqqussisarnermik pinngitsuuisinnaanermik annikillisaaniarlutik, aammalu namminneerluni nukissiuutitigut isumalluutinik atorluaaniarnermik suliniuteqarnerannut atatillugu Nukissiorfiit erngup nukinganik innaallagissiorfinnik pingasunik peqareerput, qanittukkullu aamma erngup nukinganik innaallagissiorfik alla ataaseq illoqarfinnut qanitaminniittunut innaallagissamik kiassarnermillu pilersuinnermut atorneqartussanngorlutik ingerlalissallutik. 2007-imi erngup nukinganik innaallagissiaq Nukissiorfiit innaallagissamik kiassarnermillu tunisassiornerata tamakkiisup 42%-ianik annertussuseqarsimavoq. Erngup nukinganik innaallagissiorfissat tulliit marluk atorneqalernerisigut kisitsisit taakku qaffassapput.

Ukiuni kingullerni pinngortitami isumalluutitta aningaasaqarnikkut imminut nammassinnaaneq anguniarlugu inuussutissarsiutinik ineriartortitsinnermut atorluarneqarnissaat annertusiartortumik siunnerfigineqarsimavoq. Siusinnerusukkut aatsitassanik misissueqqaarnissamut piiaanissamullu sinaakktissanik pilersitsisoqartarsimavoq. Taamatuttaaq inatsisissatut siunnersuummi matumani innuttaasunut inuiaqatigiillu aningaasaqarnerannut iluaqutaasumik erngup nukinganik isumalluutinik tunngaveqarluni suliffissuarnik ineriartortitsinissamut sinaakkusiisoqarpoq.

Tamanna tunngavigalugu erngup nukinganit isumalluutit innaallagissiornermut atorneqartarnerat pillugu Inatsisartut inatsisissaannik Naalakkersuisut siunnersuusiorput. Siunnersuutip atuutilerнатigut Kalaallit Nunaanni nukissiornermut isumalluutissat mingutsitsiviunngitsut niuerpalaartumik atorluarneqarnissaannut killissarititaasut pilersinneqassapput, avataaniit aningaasaliisoqarsinnaanera ammaanqassaaq, aammalu inuussutissarsiutinik

nungusaataangitsumik tunngaveqartunik nutaanik pilersitsinissaq ammaanqassalluni.

Tamatuma peqatigisaanik siunnersuutip atuutilerneratigut Namminersorlutik Oqartussat erngup nukinganik isumalluutunik aamma erngup nukinganik innaallagissiorfinnik siunissamut ungasissumut atuisinnaanissaat, piffissamut killilikkamik akuersissutitigut aamma erngup nukinganik innaallagissiorfiit akeqanngitsumik Namminersorlutik Oqartussanut tunniunneqarsinnaanerisigut qulakkeerneqassaaq.

2. Siunnersuummi immikkoortut pingaernerit

2.1 Inatsit immersugassaq

Erngup nukingata innaallagissiornermut atorneqarnissaa annertuunik aningaasaliissuteqarnissamut, kiisalu erngup nukinganik innaallagissiorfinnik sanaartormik ingerlatsinermillu ilisimasaqarnissamik piunasaqaateqarfiuvoq.

Erngup nukingata innaallagissiornermut atorneqarnissaanut periarfissat taamatullu innaallagissiarineqartumik toqqortaarsinnaanermut ingerlatitseqqissinnaanermullu periarfissat iluanni teknikkikkut annertuumik ineriartortitsisoqarnissaa naatsorsuutigineqarpoq. Taamaattumik erngup nukingata innaallagissiornermut atorneqarnissaanut atugassarititaasut, niuernikkut aningaasartuutitigullu il.il. pissutsit allangortarneranni erngup nukingata innaallagissiornermut atorneqarnissaata niuernikkut annertunerusumik annikinnerusumilluunniit pilerinarnerulertarnerata ilutigisaanik ineriartortinneqassapput.

Taamaattumik inatsisissatut siunnersuut inatsisitut immersugassatut suliarineqarpoq. Siunnersuut manna malillugu akuersissuteqartarnej inuiaqatigiillu tunngavigalugit suliffeqarfiit akornanni suleqatigiittarnerup ingerlaavartumik iluarsineqartarnissaa pisariaqarpoq. Tamatuma saniatigut pissutsit tamarmik inatsit ataasiinnaq atorlugu maleruagassiorneqarnissaat ajornassaaq.

Tassalu inatsisissatut siunnersuut akuersissutit, inatsisissatut siunnersuummi killissarititaasut iluanni aalajangersakkanik sukumiinerujussuarnik imaqartussat ilusilersorneqarnissaannut periarfissiivoq, aammalu pissutsit immikkut itsillugit imaluunniit allanguuteqartillugit naleqqussaasinnaanissamut periarfissiilluni. Tassalu akuersissutit aalajangersimasut inatsisissatut siunnersuummi killissarititaasut iluanni ilusilersorneqarsinnaassapput, isumaqatiginninniutigineqarsinnaassallutik aammalu nalunaarutigineqarsinnaassallutik, aammalu atugassarititaasussanik sulianut aalajangersimasunut piffissamullu akuersissuteqarfiusumut naleqqussakkanik imaqarsinnaassallutik.

Inatsisissatut siunnersuummi erngup nukinganik isumalluutit 1 megawatt sinnerlugu tunisassiorsinnaasut pineqarput. Erngup nukinganik innaallagissiorfik 1 MW-mik tunisassiorsinnaasoq ukiumut 8.760 megawatttiiminik (MWh)

tunisassiorsinnaassaaq, tassalu inoqutigiit 1.500 – 2.000-it missaanniittut ukiumut kiassarneq ilanngunnagu innaallagissamik atuinerisa nalinginnaasup annertoqqataanik.

2.2 Inatsisit suliaasaqarfimmi atuuttut

Erngup nukinganik isumalluutininik ilaatigut innaallagissiornermut atuinissamut akuersissutinik nalunaaruteqarnissamut aalajangiisinnaatitaaffik 31. december 1993 ilanngullugu Kalaallit Nunaanni atortussiassat aatsitassanit pisut il.il. pillugit inatsit aqcutigalugu maleruagassiuunneqarsimavoq.

Erngup nukinganik sulianut akuersissuteqarsinnaanermut aalajangiisinnaatitaaffiup taakkulu oqartussaasunit suliarineqartarnerisa aatsitassanut peqqussummit peerneqarnerisa, aammalu erngup nukinganik isumalluutit Namminersorlutik Oqartussanut tunniunneqarnerat pillugu Kalaallit Nunaannut inatsimmut nr. 1075-imut, 22. december 1993-imeersumut nuunneqarnerisa kingunerisaanik, atortussiassat aatsitassanit pisut il.il. pillugit inatsisip allanngortinneqarnissaa pillugu Kalaallit Nunaannut inatsit nr. 1074, 22. december 1993-imeersoq (aatsitassanut inatsit) inatsisillu arlallit (erngup nukinganik isumalluutit pillugit Kalaallit Nunaannut inatsit) aqcutigalugit arlalinnik allannguisoqarpoq. Inatsissatut siunnersuut manna inatsit taanna tunngavigalugu suliarineqarpoq.

Erngup nukinganik innaallagissiornermut atuinissamut akuersissuteqartarneq ullumikkut nukissamik pilersuineq pillugu Inatsisartut peqqussutaatigut nr. 14-ikkut, 6. november 1997-imeersukkut maleruagassiuunneqarpoq.

Nukissamik pilersuineq pillugu Inatsisartut peqqussutaanni § 9, imm. 1-imi aalajangersarneqarpoq, innaallagissiorfinnik nutaanik sanaartornerit aammalu innaallagissiorfinni pioreersuni allannguinerit annertuut Naalakkersuisunit akuereqartussaasut. Naalakkersuisut akuersissuteqarnissaannut piumasaaqammi innaallagissiornermut ungasianiillu kiassarnermut tunisassiorfiit il.il. pineqarput, tassunga innaallagissiorfiit nukissiuutinik ataavartunik atuisut aamma kiassaateqarfiit 0,25 MW sinnerlugu kiassaasinnaasut, aammalu innaallagissamik, ungasianiit kiassarnermik gassinillu ikuallassinnaasunik ingerlassinerimut siaruarterinermullu aqquersuutit il.il. pineqarput.

Erngup nukinganik innaallagissiorfimmuut tunngatillugu Naalakkersuisut akuersissutaat imermut pineqartumut tunngasuuvuq, uumasut aqcutaat, eqqissimatitsinissamut tunngasut aammalu sumiiffiit qanittuniittut pillugit atugassarititaasussanik ilaqarluni.

Nukissamik pilersuineq pillugu Inatsisartut peqqussutaanni erngup nukinganik innaallagissiorfiit pillugit aalajangersakkat suli erngup nukinganik isumalluutininik minnernut atuupput, kiisalu erngup nukinganik isumalluutit, 1 megawatt sinnerlugu pilersuinnaasut atorineqarnissaannut akuersissutit siunnersuummi matumani maleruagassiuunneqarlutik.

Erngup nukinganik isumalluutininik minnerusunik, assersuutigalugu nunaateqarfinnut, savaateqarfinnut nunaqarfinnulluunniit pilersuinermit atuinissamut akuersissutit siunissami aamma nukissamik pilersuineq pillugu Inatsisartut peqqussutaat naapertorlugu oqartussaasutut suliarineqarsinnaassapput.

Maannamut erngup nukingata innaallagissiornermut atorneqarnissaanut akuersissutit sisamat tunniunneqarsimapput.

Tassani Nuuk pineqarpoq (Utoqqarmiut Kangerluarsunnguut): Innaallagissiorfik 30 MW-nik tunisassiorsinnaagaluartoq, 2008-mi pisinnaasai 45 MW-inut annertusineqarput. Taamani akuersissut Kalaallit Nunaanni atortussiassat aatsitassanit pisut pillugit inatsit naapertorlugu tunniunneqarsimavoq. Innaallagissiorfik 1993-imi atorneqalerpoq.

Akuersissutit makku nukissamik pilersuineq pillugu Inatsisartut peqqussutaat naapertorlugu tunniunneqarsimapput:

Tasiilaq. Innaallagissiorfiup pisinnaasaa 1,2 MW-iuvoq aammalu 2005-imi atorneqalerluni.

Qaqortoq-Narsaq (Qorlortorsuaq). Innaallagissiorfiup pisinnaasaa 7,2 MW-iuvoq, aammalu 2009-mi tunniunneqarnissaa naatsorsuutigineqarluni.

Sisimiut. Innaallagissiorfiup pisinnaasaa 16,8 MW-uvoq, aammalu 2010-mi atorneqalernissaa naatsorsuutigineqarluni.

2.3 One door (iserfissaq ataaseq) tunngavigalugu suleriaaseq

Qinnuteqartut pilertortumik, eqaatsumik aaqqissuussaasumillu suliarinnittarnissamik qulakkeerissunneqarnissaat siunertaralugu oqartussaasut suliaqartarneranni one door tunngavigalugu suleriaatsimik taaneqartartup atorneqarnissaa siunertarineqarpoq. One door tunngavigalugu suleriaatsip atorneqalerneratigut qinnuteqartut oqartussaasumut ataasiinnarmut saaffiginnittassapput, taassumalu suliassatut kissaatigineqartup oqartussaasunit suliarineqarnissaa tamakkiisoq ataqatigiissaassavaa.

Ingerlatsinermit oqartussaasup ataqatigiissaarisussap qinnuteqaammik tigusaqarnermi kingorna suliap Namminersorlutik Oqartussaasuni oqartussaasunut attuumassutilinnut tamanut maleruagassat, ingerlatsivimmut pineqartumut atuuttut malillugit suliarineqartussanngorlugu ingerlateqqinneqarnissaa isumagissavaa. Oqartussaasut attuumassutillit allat aalajangiineri ingerlatsinermit oqartussaasumut ataqatigiissaarisumut ingerlateqqitassanngorlugit nalunaarutigineqassapput. Tamatuma kingorna inatsisissatut siunnersuut manna malillugu akuerineqarnissamik qinnuteqartut akuerineqartulluunniit ingerlatsinermit oqartussaasumit ataqatigiissaarisumit ataatsimoortumik akineqassapput.

Erngup nukinganit isumalluutininik misissueqqaarnissamut atuinissamulluunniit qinnuteqaateqartoqartillugu, assersuutigalugu nunaminertamik atugassiinissaq, kiisalu avatangiisitigut akuersissuteqarnissaq pisariaqalertarpoq. Tamatumunnga tunngatillugu ingerlatsinermi oqartussaasup ataqatigiissaarisup nunaminertanik atugassiinissaq kiisalu avatangiisitigut piumasaqaateqarnissaq eqqarsaatigalugit oqartussaasut akisussaasuusut suliamik tigusaqarnissaat, suliaqarnissaat aalajangiinissaallu isumagissavaa.

Inatsimmi matumani one door-imik suleriaatsimut atortussiassanik aatsitassanit pisunik piiaanissamut atatillugu erngup nukinganit isumalluutit innaallagissiornermut atorneqarnissaannut misissueqqaarnissamut atuinissamullu qinnuteqaatit ilaatinneqanngillat. Kalaallit Nunaanni atortussiassat aatsitassanit pisut pillugit inatsimmi (aatsitassanut inatsimmi) one door tunngavigalugu suleriaatsimik assingusumik atuiffiunera tamatumunnga tunngavigineqarpoq. Aatsitassarsiornermi oqartussaasut suliarinninnerat ataatsimoorussamik akuleriiffiusumillu ingerlanneqarnissaa aatsitassanut inatsimmi allassimavoq, tassanilu pingaartumik avatangiisinut, teknikkimut, isumannaallisaanermut isumalluutinullu tunngasut ilivitsutut ataatsimootinneqassapput. Piumasaqaatilli taakku erngup nukinganik isumalluutininik atuinermi aamma atortussiassanik aatsitassanit pisunik piiaanermi assigiittariaqanngimmata, erngup nukinganik isumalluuterpianut qinnuteqaatit Inatsisartut inatsisaat manna malillugu suliarineqartassasut, oqartussaasullu sinnerisa suliaqarnerini aatsitassanut inatsit malinneqassasoq inatsisissatut siunnersuummi erseqqissarneqarpoq.

2.4 Piginittoqarneq

Atuinissamut akuersissut aktiaatileqatigiiffimmi piginneqatigiiffimilu piginnittooriaatsinut qanorluunniit ittunut tamanut imaluunniit ingerlatseqatigiiffioriaatsinut assingusunut suliffeqarfinnullu namminersortitanut tunniunneqarsinnaassaaq. Akuersissut soqutigisaqaqatigiiffinnut imaluunniit ingerlatseqatigiiffinnut, piginneqataasut ataasiakkaat akileeqataassutaat tunngavigalugit akisussaaffeqartinneqartartunut tunniunneqarsinnaassanngilaq.

Inatsisissatut siunnersuut aamma Namminersorlutik Oqartussanit imaluunniit ingerlatseqatigiiffinnit Namminersorlutik Oqartussanit tamakkiisumik ilaannaasumilluunniit pigineqartunut piginneqataaffiusunulluunniit, misissueqqaarnissamik atuinissamilluunniit qinnuteqaateqartunut atuutissaaq.

Ingerlatseqatigiiffiit ilusissaannik sumilu angerlarsimaffeqarnissaannik killiliinermi siunertaasumut, ingerlatseqatigiiffiit akileraarutissaasa isertitanillu akileraarutit Kalaallit Nunaanni akilernerqartussaanagerat tunngavilersuutigineqarpoq. Tassalu akuersissutip tunniunneqannginnerani ingerlatseqatigiiffik Kalaallit Nunaanni inuussutissarsiutinik ingerlataqarneq pillugu Inatsisartut inatsisaat naapertorlugu pilersinneqarsimassaaq.

2.5 Aningaasaqarnikkut atugassarititaasut

Erngup nukinganik isumalluutininik nukissiornermut atugassanik misissueqqaarnissamut atuinissamullu qinnuteqartut suliap aallartinnginnerani oqartussaasunut akitsuutininik (royalty) akiliinissamut piunasaqaatinik ilisimasaqarnissaat pingaaruteqarpoq. Taamaattumik Naalakkersuisut misissueqqaarnissamut atuinissamullu akuersissummi pisinnaatitaaffimmik pigisaqartup qanoq annertutigisumik akitsuutininik (royalty) oqartussaasunut akiliinissaanut aalajangersaasinnaanermut piginnaatinneqarput, soorlu aatsitassanut inatsimmi tamanna atornerqartoq. Akitsuutininik akiliisarnissamut piunasaqaatinik aalajangersaasoqarsimappat, tamanna akuersissutini pineqartuni allassimassaaq, taamaalillunilu suliffeqarfiup akitsuutininik akiliisarnissamut piunasaqaatit siumoortumik ilisimasinnaassavai.

2.6 Piffissatigut atugassarititaasut

Siunnersuut malillugu atuinissamut akuersissutit aallaaviatigut ukiut 40-it angullugit atuuttussatut nalunaarutigineqarsinnaapput. Akuersissutini ataasiakkaani piffissarititaasoq qinnuteqartup piffissamut pisariaqartitaatut uppersarnerqartumut naleqquttunngorlugu aalajangersarnerqartassaaq.

Assersuutigalugu siusinnerusukkut Norgemi erngup nukinganit isumalluutininik atuinissamut ukiut 99-it tikillugit akuersissuteqartoqartarsimavoq. Ullumikkut Norgemi ingerlatseqatigiiffinnut namminersortunut akuersissuteqartoqartarunnaarsimavoq, taamaallaalli ingerlatseqatigiiffinnut pisortanit pigineqartunut sivilisnerpaamik ukiunut 60-inut akuersissuteqartoqartarluni.

Islandimi piffissamut killiligaanngitsunik siusinnerusukkut akuersissuteqartoqartarsimavoq, kisiannili ullumikkut nalinginnaasumik sivilisnerpaamik ukiunut 65-inut akuersissuteqartoqartarluni.

Ineriartornerli ataatsimut isigalugu erngup nukinganit isumalluutininik atuinissamut akuersissutit atuuttarnerisa sivililliarortinneqarnerat malunnarpoq. Nukissiornermi isumalluutit mingutsitsinngitsut atorusunneqarnerisa annertusiartornerat nalinginnaasumik innaallagissiornermut akit qaffakkiartornerinut sanilliukkanni, tupinnanngitsumik erngup nukinganit isumalluutit atorusunneqarnerat annertusiartorpoq, taamaalillunilu piffissaq utertitsilluni akilersuiffiusussaq sivililliarortarluni. Piffissaq aningaasaliisut utertitsillutik akiliinissaannut aammalu aningaasaliissutaasut erniortinneqarnissaannut qulakkeeriffigineqarsinnaasoq qaangerlugu akuersissuteqartarnissaq, inuiaqatigiit aningaasaqarnerat aallaavigalugu inassutigineqanngilaq.

Taakku saniatigut akuersissutip sivilissusaa pisinnaatitaaffimmik pigisaqartup annaasaqarsinnaaneranut tunngassuteqarpoq. Assersuutigalugu ingerlatseqatigiiffiit akuersissutininik ukiuni 25-30-ni atuuttussanik tunineqartarnerat, nunanilu najugaanni naalakkersuisut piginneqataasarnerat, taamaalillutillu aningaasaqarnikkut annaasaqaataasinnaasut avinneqartarnerat nunarsuaq tamakkerlugu atugaaleriartorpoq. Erngup nukinganik innaallagissiorfik ingerlatseqatigiiffimmit

ataasiinnarmit pigineqarpat, ingerlatseqatigiiffiup taassuma aningaasaqarnikkut annaasinnaasai annertussapput, taamaattumillu piffissaq akuersissuteqarfissatut tunniunneqartoq sivisunerusarluni.

Ukiut 40-t tikillugit piffissaliisarnissaq inatsisissatut siunnersuummi siunnersuutigineqartoq, tamatuma saniatigut piffissap akuersissuteqarfiusup ingerlanerani akuersissuteqarnermut atugassarititaasut allanngortinneqarsinnaanerisa killeqarnerannut atasuuvoq. Aammattaaq akuersissutip atuunnerani atuinissamut akuersissummut atugassarititaasut Naalakkersuisunit allanngortinneqarsinnaanissaannut annertunerusumik periarfissaqartitsisoqassappat, tamanna piffissamik akilersuiffiusussamik sivisunerusumik illuatungilerneqassaaq, taamaalillunilu niuerpalaartumik aningaasaliissut taakkulu aningaasalersuisui aningaasaliissutit utertillugit akilerneqarnissaannut erniortinneqarnissaannullu naammattumik qulakkeeriffigineqassapput.

Inatsisissatut siunnersuummi ukiut 40-t qaangiunnerini ukiut 20-it tikillugit sivitsuisinnaanissaq periarfissinneqarpoq. Piffissaq akuersissuteqarfiusoq taanna nunarsuarmi atorneqartartunit ataatsimut katillugu sivisuneruvoq, taamatulli sivitsuinissamut periarfissaq aalajangerneqarpoq, Namminersorlutik Oqartussat erngup nukinganik innaallagissiorfimmik piginneqataanissartik kissaatiginngippassuk, kisimiilluni aningaasaqarnikkut annaasaqarsinnaanermut akisussaaffiup tigumminerani aningaasaliinissap pilerinarnerulernissaa tamatumuuna periarfissinneqassammat. Tamatuma peqatigisaanik piffissaliussassatut siunnersuutigineqartoq aamma pisinnaatitaaffimmik pigisaqartup eqqarsaatigineqarnissaata, atugassarititaasullu allanngortinneqarnerini politikkikkut isumaqatiginninniarnissamut kiffaanngissuseqarnissap qulakkeerneqarnissaata, kiisalu nukissiuutinik ataavartunik piumanninnerup annertusiartorneranut naleqqussaannissap akornanni aaqqiissutissatut isumatusaartutut naliliiffigineqarpoq.

2.7 Avataaniit aningaasaliinerit aamma erngup nukinganit isumalluutinik niuerpalaartumik atuineq

Erngup nukingata innaallagissiornermut atorneqarnissaanut misissueqqaarnerit atuinerillu annertuunik aningaasaliissuteqarnissamik piumasaqaateqarfupput. Avataaniit aningaasaliisussanik pileritsatsitsisoqarsinnaassappat, misissueqqaarnissamut atuinissamullu akuersissutit piffissap akuersissuteqarfiusup ingerlanerani paasiuminassutsimik allanngorannginnermillu pisariaqartinneqartumik sunnerneqarsimanissaat pingaaruteqarpoq.

Misissueqqaarnissamut atuinissamullu ataatsikkut akuersissuteqartoqartarnissaa, taamaalillunilu erngup nukinganit isumalluutit niuerpalaartumik atorneqarnissaanut tunngavissaqartoq misissueqqaarnermi paasineqarpat, misissueqqaarnissamut akuersissummik pigisaqartup atuinissamik akuerineqarnissamut qulakkeeriffigineqarnissaa pingaarnertut maleruagassaassasoq siunnersuummi siunnerfigineqarpoq.

Aningaasaliisussat erngup nukinganik atuisinnaatitaanissamik qulakkeeriffigineqareernissaat, aammalu misissueqqaarnissamut akuersissummik pissarsisimagunik, erngup nukiganit isumalluutitik atuinissamut akuersissuteqarfigineqarnerminni aningaasaqarnikkut qitiusumik atugassarititaasunik ilisimaarinninnissaat, nunanit allanik aningaasaliisussanik pileritsatsitsiniarnermi pingaaruteqarpoq.

Erngup nukinganik isumalluutitik misissueqqaarnissanut atuinissamullu akuersissutitik tunniussinissamut atugassarititaasunik nalinginnaasunik suliaqartoqarnissaa Naalakkersuisut naatsorsuutigaat. Atugassarititaasut nalinginnaasut taakku aamma aatsitassalerinermi ilisimaneqarput, soorlu “Kisermaassiviusumik ikummatissiassanik ujarlernissamut atuinissamullu akuersissut” aamma “Kalaallit Nunaanni atortussiassanik aatsitassanit pisunik (ikummatissiassat ilanngunnagit) misissuinissamut akuersissuteqarnissamut piunasaqaatit nalinginnaasut”.

Atuinissamut akuersissutip inaarutaasup ilusilersorneqarnerani, aamma nuna atuinissamut akuersissummumut ilaatinneqartussaq sukumiinerusumik killilerneqassaaq.

Erngup nukinganik innaallagissiorfik aalajangersimasoq inatsisissatut siunnersuut manna tunngavigalugu killiliussat akuersissutitullu nalunaarutigineqartup iluanni ataatsimut kaaviiartitsinissamut tunngavigineqarsinnaavoq. Akuersissutitik allanut tunniussineq Naalakkersuisunit akuersissutigineqassaaq. Erngup nukinganik innaallagissiorfik taarsigassarsiniarnermi qularnaveeqqusinneqarsinnaavoq/qularnaveeqqusiullugu taarsigassarsisoqarsinnaavoq, aammalu akiitsut pillugit malersuinerni qanorluunniit ittuni tunngavigineqarsinnaalluni.

2.8 Tiguisinnaatitaaneq

Erngup nukinganik isumalluutit innaallagissiornermut atorineqarnissaat eqqarsaatigalugu sanaartugassat timitassaasa teknikkimullu atortuisa atasinnaassusiat nalinginnaasumik atuinissamut akuersissutip nalunaarutigineqartup sivisussusia sinnerlugu sivisussusilerneqartarput.

Atuinissamut akuersissummumut piffissarititaasup naanerani erngup nukinganik innaallagissiorfik Namminersorlutik Oqartussat tamakkiisumik piginnittussaataallutik akiliinatillu tigussaneraat Naalakkersuisut aalajangiiffigisinnaavaat. Taanna tiguisinnaatitaanermik taaneqarpoq.

3. Pisortanut aningaasaqarnikkut allaffissornikkullu sunniutissat

-

3.1 Pisortanut aningaasaqarnikkut sunniutissat

Inatsisissatut siunnersuut imaaliillaannarluni aningaasaliissutinut sunniuteqartussatut naatsorsuutigineqanngilaq, taamatuttaarlu inatsisissatut siunnersuuteqarnerup kingunerisaanik allaffissornikkut aaqqissuussaaniikkullu allannguutissanik annertuunik suliaqartoqarnissaa pilersaarutigineqanngilaq.

Inatsisissatut siunnersuummi nunatsinni erngup nukinganit isumalluutininik atuinnikkut inuussutissarsiutinik ineriartortitsinissamut kaammattuinnissaq siunertaasuni pingaarnersaavoq. Taassuma atuutilerneratigut suliffissat amerlanerusut pilersinneqassapput, taamaalillunilu akileraarutit kiisalu immaqa ingerlatseqatigiiffiit akileraarutaat akilerneqartut amerlanerulissallutik.

Kiisalu Nunap karsia erngup nukinganit isumalluutininik atuinnissamut akuersissummik pigisaqartumut akitsuusiinnikkut (royalty) isertitaqarsinnaanera periarfissaalissaaq. Royalty tassaavoq isumalluutininik inuiaqatigiinnit pigineqartuninik atuinnermut inuiaqatigiit akiliisitsillutik isertitaqarfigisinnaasaat. Royalty tunngaviusut assigiinnigitsut malillugit aalajangersarneqarsinnaavoq. Tassani pineqartut assersuutigalugu tassaasinnaapput erngup nukinganit isumalluutit angissusaanut, erngup atorneqartup angissusaanut, innaallagissiarineqartup angissusaanut taassumaluunniit nalinganut akiliisitsineq. Tassani aamma suliffeqarfiup kaaviiartitai sinneqartoortuunniit malillugit akiliisitsisarnissaq pineqarsinnaavoq. Maannakkorpiaq siunissami akileraarutinit, royalty-mit il.il. isertitaasartussat missiliorneqarsinnaanngillat, tassani suliassat aalajangersimasut aallartinneqarumaartussat apeqqutaasussaammata.

Suliassaqarfimmi suliart amerlinerisa kingunerisaanik aningaasartuutit amerlissutigisinnaasaat atuisut aningaasalersuineri, soorlu oqartussaasut suliaqarnerinut akitsuutinik akiliisitsinerit aqutugalugit matussuserneqassapput, taakkunungalu nakkutilliinerit aqutugalugit misissuisarnerit ilaapput.

Kommuninut aningaasaqarnikkut sunniutissat eqqarsaatigalugit inatsisissatut siunnersuut imminnermini aningaasaqarnikkut sunniuteqassanngilaq. Taamaattorli erngup nukinganinik isumalluutit aalajangersimasut sumut atorneqarnerisa malitsigisaanik siunnersuut sunniuteqarsinnaavoq.

Tassalu inatsisissatut siunnersuut erngup nukinganinik isumalluutininik atuinnermut atatillugu pilersunik suliffissuit suut tamatuma malitsigisaanik pilersinneqarnerisut apeqqutaallutik sunniuteqarsinnaavoq. Erngup nukinganinik innaallagissiorfimmi suliart annertusineri tamatumunngalu atatillugu suliffissuit pilersinneqartut akileraarutininik annertunerusunik akiliisarnernik malitseqarsinnaassaaq aammalu isumaginninnikkut tapiissutinik appaatitsisinnaassalluni. Sulisussat kommuninit allanit nuussappata, taakkunani taamatuttaaq akileraarutitigut isertitat apparnerat malungineqarsinnaassaaq.

Erngup nukinganinik innaallagissiorfimmi innaallagissiarineqartoq tamakkiisumik ilaannaasumilluunniit illoqarfinnut nunaqarfinnullu pilersuinnermut atorneqassappat, siunissaq ungasinnerusoq eqqarsaatigalugu nioqutissanik tikisitsisarneq annikinnerulersinnaavoq, taamaalillunilu uuliap ikummatissallu allat pisariaqartinneqarnerat annikinnerulersinnaalluni. Suliffissuit pilersinneqartut

avammut tuniniaasuusimappata, imaluunniit tikisittakkanut unammillertuusimappata, akiliisinnaassutsip oqimaaqatigiissinneqarnera pitsanngorsinnaavoq.

Kiisalu erngup nukinganik innaallagissiorfinnik angisuunik, taakkunungaluk atatumik suliffissuarnik sanaartornerit inuiaqatigiit aningaasaqarnerat eqqarsaatigalugu suliaqarnerulernerup kingunerisaanik akissarsiat tatisimaneqalersinnaapput. Inuussutissarsiornermi akissarsiat tatisimaneqarnerisa annertunerulerneratigut aammalu suliffissatigut periarfissat pitsaanerulerneratigut aningaasat naleerukkiartulersinnaapput. Sunniutissanulli sanaartornerup nalaani sulisunik tikisitanik qanoq annertutigisumik atuisimanissaq apeqqutaasorujussuusussaavoq. Sanaartornerup nalaani sulisunit tikisitanit akileraarutit akilerneqartut kommuninut Nunallu Karsianut annertusinnaapput. Erngup nukinganik innaallagissiorfiup ingerlaleranerani suliassat annikingaatsiartussaapput, tassanilu assersuutigalugu aningaasat naleerukkiartornerat imminermini annikitsuinnarmik sunniutaasussaavoq.

Sanaartukkat angisuut immaqalu kommunini attaveqaatit annertusissutissaat pisariaqarsinnaasut (sullissiviit, aqusernit, inissiat il.il.) pissutaallutik suliassat annerit ataavartut annertuut, aammalu nutsertut amerlinerisa kingunerisaannik piffissap ilaani nunap iluani sumiiffinni allani pisortat sanaartornerinut sunniuteqarsinnaapput.

3.2 Pisortanut allaffissornikkut sunniutissat

Allaffissorneq eqqarsaatigalugu misissueqqaarnissamut atuinissamullu akuersissutinik qinnuteqaatit suliarineqartarnerat Namminersorlutik Oqartssat allaffeqarfianut suliassaassapput annertuut. Pissusiviusulli isigissagaanni ukiut arlallit ingerlanerini suliassat killilimmik amerlassusillit matumani pineqarput. *One door tunngavigalugu* suleriaaseq atorneqassappat, taanna imminermini qinnuteqartartussanut ilitersuutinik paasissutissanillu sukumiisunik suliaqarfiusussaavoq. Taamatuttaaq suliassaqarfiup iluani *one door tunngavigalugu* suleriaatsimut ilitersuutit suleriaasissallu ilusilersorneqartussaapput. Tamanna sulianik taamaattunik suliaqartarnermi allaffissornikkut suliassanut oqilisaataasussaavoq. Matuma siuliani taaneqartutut aningaasartuutissat taakku oqartussaasut suliaqarnerinut atuisut akiliutaat atorlugit matussuserneqartassapput.

Siunnersuutip kommuninut allaffissornikkut annertunerusumik sunniuteqarnissaa naatsorsuutigineqanngilaq, kommunit ullumikkut erngup nukinganik isumalluutitik atuinermut atatillugu sumiiffinnut pilersaarutinik suliaqartareermata aammalu tamakku pillugit nunaminertanik atugassinneqarnissamut qinnuteqaatinik suliaqartareerlutik.

4. Inuussutissarsiornermut il.il. aningaasaqarnikkut allaffissornikkullu sunniutissat

Siunnersuut manna inuussutissarsiornermut aningaasaqarnikkut allaffissornikkullu toqqaannartumik sunniuteqassagatinneqanngilaq.

Nukissamik pilersuineq pillugu Inatsisartut peqqussutaanni erngup nukinganit innaallagissiorfinnut akuersissutinik tunniussisarneq pillugu annikitsuinnarmik maleruagassaqarpoq, siunnersuut suliassa qarfirmut sukumiinerusunik maleruagassanik ima qarpoq, assersuutigalugu akuersissutit sivisussusissaat pillugu aamma erngup nukinganit innaallagissiorfiit tunniunneqartarnerat pillugu aalajangersakkat. Tamatuma saniatigut siunnersuummi Naalakkersuisut ilaatigut nalunaarusiornerit sularineqartarnissaat pillugu maleruagassanik aamma suliffeqarfiit akuersissummik qinnuteqartut teknikkikkut aaqqissuusaaanikkullu pisinnaasaqarnissaannut piimasaqaatit pillugit maleruagassanik aalajangersaasinnaanerat tunngavissinneqarpoq.

Taamaalilluni siunnersuut misissueqqaarnissamut aamma atuinissamut akuersissutip tunniunneqarnissaanut piimasaqaatit suut naammassineqarsimassanersut pillugu suliffeqarfinnut ersarinnerulersitseqataavoq. Siunnersuut aamma one door tunngavigalugu periaatsip qinnuteqartunut erseqqissarneqarneratigut allaffissornikkut pisariillisaanermik ima qarpoq, aammalu taamaalilluni Naalakkersuisut inatsit tunngavigalugu qinnuteqaatinik allaffissornikkut sularinnittarnerat qinnuteqartunut erseqqissarneqarpoq.

Inatsisissatut siunnersuut inatsit tunngavigalugu atuinissamut akuersissutininut akitsuutit (royalty) pillugit aalajangersakkanik ima qarpoq.

Tamatuma saniatigut siunnersuut tamatuma nassatarisaanik aningaasatigut sunniuteqarsinnaavoq. Erngup nukinganik innaallagissiorfinnik aqqusersuutinillu taakkununga atasunik sanaartorneq ingeniurininut, entreprenurininut pilersuisuusunullu suliaasussaavoq annertoq. Pingaartumik sanaartornerup nalaani inuussutissarsiutinik ingerlataqartut sulinissamut periarfissaat pitsaangortussaapput, aammali ingerlatsilernermi taamaattussaassalluni. Pingaartumik suliffissuarnik tamatuma kingorna sananeqartunik pilersuisuusussanut.

Erngup nukinganik innaallagissiorfiit illoqarfinnik pilersuissappata, inuussutissarsiutinik ingerlataqartunut kilowatt-imut akit appasinnerulissapput, taamaalillunilu unammillersinnaaneq annertunerulersinneqassalluni.

5. Avatangiisinut pinngortitamullu sunniutissat

Erngup nukingata illoqarfinni inuiaqatigiinnut suliffissuarnullu pilersuineranut atorneraqarnera, assersuutigalugu aamarsuit, uulia pinngortitamiillu gassi atorlugit nukissiornerup saniatigut qinigassatut allatut pingaaruteqartuusussaavoq. Ilaatigut suliffissualiornermut atatillugu nunarsuaq tamakkerlugu isigissagaanni, Kalaallit Nunaanni erngup nukinganik isumalluutit mingutsitsinngitsut atorneraqarneranni siunissami gassit silaannarmik kissakkiartortitsisut aniatinneqartarnerat annikillisussaavoq, taamaalillunilu inuit pilersitaannik avatangiisinut sunniutit pitsaangitsut annikillisussaallutik.

Erngup nukinganik innaallagissiorfinnik suliffissuarnillu taakkununga atasunik sanaartornerup nalaani soorunami Kalaallit Nunaata CO₂-imik aniatitai annertusilaassapput, kisiannili aamma nunani allani taamaattunik sanaartortoqassagaluarpat aniatinneqartut annertoqqataannik aniatitsisoqartussaavoq. Taamaattumik nunarsuaq tamakkerlugu isigissagaanni, erngup nukinganik innaallagissiorfiliorneq CO₂-imik aniatitanik annertunerulersitseqataanaviangilaq.

Saliinissaq eqqarsaatigalugu suliassanut avatangiisinut akuersissuteqartarnermut atatillugu saliinissamut atugassarititaasussanik aalajangersaasoqartarnera nalinginnaasumik suleriaasiusarpoq. Atugassarititaasussani mingutsitsisut tamarmik sumiiffimmiit peerneqarnissaat nalinginnaasumik piumasarineqassaaq. Inatsisissatut siunnersuummi Naalakkersuisut saliinissamut aamma sanaartukkanik piiaanissamut piumasaqaateqarnissamut piginnaatinneqarput.

6. Innuttaasunut allaffissornikkut sunniutissat

Siunnersuutip innuttaasunut allaffissornikkut sunniuteqarnissaa naatsorsuutigineqanngilaq.

7 Pissutsit Naalagaaffeqatigiinnermut namminersornermullu tunngasut

Siunnersuutip Naalagaaffeqatigiinnermut sunniuteqassanngitsaq naatsorsuutigineqarpoq.

8. Oqartussaasunut kattuffinnullu il.il. tusarniaaneq

Inatsisissatut siunnersuut 2008-imi aggustimiit septemberip qiteqqunneranut ukununga tusarniaaassutigineqarpoq: Naalakkersuisut Siulittaasuata Naalakkersuisoqarfia, Aningaasaqarnermut Nunanullu Allanut Naalakkersuisoqarfik, Inuussutissarsiornermut, Suliffeqarnermut Inuussutissarsiutinullu Ilinniartitaanermut Naalakkersuisoqarfik, Piniarnermut, Aalisarnermut Nunalerinermullu Naalakkersuisoqarfik, Kultureqarnermut, Ilinniartitaanermut, Ilisimatusarnermut Ilageeqarnermullu Naalakkersuisoqarfik, Ilaqtariinnermut Peqqissutsimullu Naalakkersuisoqarfik, Aatsitassanut Pisortaqarfik, Nunanut Allanut Pisortaqarfik, KANUKOKA, Rigsombudi, Nukissiorfiit, Asiaq, Kalaallit Nunaanni Takornariaqarnermut Inuussutissarsiornermullu Siunnersuisoqatigiit, Nunatta Katersugaasivia, Kalaallit Nunaanni Sulisitsisut Peqatigiiffiat, NUSUKA, SIK, Greenland Development A/S, Kalaallit Nunaanni eqqartuussissuserisoqarfiit kukkunerisuisoqarfiillu.

Tusarniaaneq makkuninnga pissutissaqalersitsivoq:

KANUKOKA:

”Piginneqatigiiffiit aktiaatileqatigiiffillu saniatigut ingerlatseqatigiiffilioriaatsit allat periarfissaasaariaqarput.”

Oqaaseqaat inatsisissatut siunnersuummi § 8, imm. 1-imi ilanngunneqarpoq.

Greenland Development:

Nassuiaatini arlaleriarluni toqqaannartumik “Alcoamit suliassaq” innersuussutigineqarpoq. Inatsisip ataatsimut isigalugu ilusaa aammalu suliassap taassuma eqqartorneqarnera taassuminnga itisiliinissamik taamaallaat siunertaqarsorinarnera aammalu inatsisit atuuttut suliassamut sunniuteqarnissaaq eqqarsaatigalugit, inassutigineqarpoq “Alcoamit suliassamut” innersuussineq peerneqassasoq.

Inatsisartuni ataatsimiititaaliaagallartoq, attaveqarnermut ataatsimiititaliaq imaluunniit Inatsisartut nalinginnaasumik inatsisissatut siunnersuut manna aluminiuliorfissamut tunngassuteqartinneqassasoq kissaatigippassuk, tamanna immikkut, kisiannili itisiliiffiunerujussuarmik allakkiarineqassasoq inassutigaarput.

Oqaaseqaat “Alcoamit suliassamut” innersuussuteqarnermut tunngatillugu ilanngunneqarpoq. Inatsisissatut siunnersuut erngup nukinganit isumalluutinik misissuinnissamut atuinissamullu akuersissutinut tunngasuvoq, tamatumani ingerlatseqatigiiffik sorleq akuersissummut taamaattumut qinnuteqarsimassanersoq apeqqutaatinneqanngilaq. Taamaalilluni inatsit taamaallaat Alcoamit suliassamut tunngasuunngilaq, kisiannili siunissami erngup nukinganit isumalluutinik misissuinnissamut atuinissamullu akuersissutaalertussat tamaasa inatsimmi ilaatinneqartussaapput. Naalakkersuisut taamaalillutik “Alcoamit suliassamut” innersuussinerit peerneqarnissaat tulluarnerutippaat.

§ 9, imm. 3: Ingerlatsisinnaatitsissummut akitsuusiisarneq pillugu inatsimmi immikkoortumi ingerlatsisinnaatitsissummut akiliuteqartarnerup aalajangersaavigineqarnissaata naleqquttuuneranut Greenland Development isumaqataavoq. Minnerunngitsumillu ingerlatsisinnaatitsissummut aalajangersakkani akiliuteqartarnissamut piumasagaatit allassimanissaat pingaaruteqarpoq. Taamaalilluni § 9, imm. 3-imi ingerlatsisinnaatitsissummut atugassarititaasussat ilaat tassaasariaqarpoq “Ingerlatsisinnaatitsissummut akiliuteqartarnissamut pisussaaffinnut tamatumunnga maleruagassatut aalajangersakkat malinneqassapput”.

Akiliuteqartarnissamut atugassarititaasut ingerlatsisinnaatitsissummi aalajangersarneqartarnissaat, ingerlatsisinnaatitsissummik pigisaqartup tamatuma kingorna ingerlatsisinnaatitsissummut akitsuutip pilersarutaanngitsumik qaffanneqartarnissaanut qulakkeerissutaassaaq, tamannami aningaasaliinissamut tunngavissaarutsisisinnaavoq. Tamanna aamma § 9, imm. –imi atugassarititaasut allat pillugit nassuiaatinut naapertuutissaaq: Naalakkersuisut apeqqummut tassunga

maleruagassanik aalajangersaasinnaanerat akuersissutaareersunik ingerlaavartumik allanngortitsisinnaanertut atorneqassanngilaq.

Oqaaseqaatit § 9, imm. 4-imi ilanngunneqarput, taamaalilluni allassimalerluni pisinnaatitsissummik pigisaqartoq oqartussanut qanoq annertutigisumik akitsuutinut akiliuteqartassanersoq (royalty) atuinissamut atugassarititaasussani aalajangersarneqartassasoq. Suliffeqarfimmud akileraarut (royalty) taamaalilluni suliassap aallartinneraniilli ilisimaarineqartassaaq.

Kalaallit Nunaanni Takornariaqarnermut Inuussutissarsiornermullu Siunnersuisoqatigiit:

Immikkoortoq 4.1-imut nassuiaatini oqaatigineqarpoq “Avatangiisinut aqutsisoqarfiup....alumiuliorfissamut tamarmiusumut...aallartippaa”. Tamatuma allannerup nalaani atuartumut nalinginnaasumik paasinartuusimanissaa ilimanarpoq, kisiannili oqaaseqatigiiliorneqarnera eqqarsaatigalugu ilisimariinngikkaanni paasiuminaappasilluni, aammalu siunissami taamatut ilisariuminarsinnaanissaa ilimanarani. Taamaattumik oqaaseqatigiiliorneqarup nassuiaanerusunik oqaasertalerlugu allanngortinneqarnissaa inassutigaarput.

Aamma immikkoortumut 4.6-imut nassuiaatit eqqumiitsumik oqaaseqatigiiliugaapput “suliffissuarnut innaaallagissiorneq, assersuutigalugu aluminiumik aatsitsivimmud, gassinik silaannarmik kissatsitsisartunik aniatitsinermik kinguneqartussaavoq, kisiannili tamanna aatsitsivinnut ...aallaavilinnut sanilliullugu annikitsuinnaavoq...”. Uagutsinnit isigalugu tamanna amigaateqarpassippoq: Suliffissuarnut innaaallagissiorneq erngup nukinganit aallaaveqartoq...

Immikkoortoq 4.1 aamma 4.6 oqaaseqatigiiliorneq allanngortinneqarput.

Oqaaseqaat “Alcoamit suliassamut” innersuussuteqarnermut tunngatillugu ilanngunneqarpoq. Inatsisissatut siunnersuut erngup nukinganit isumalluutinik misissuinissamut atuinissamullu akuersissutinut tunngasuuvoq, tamatumanilu ingerlatseqatigiiffik sorleq akuersissummud taamaattumut qinnuteqarsimassanersoq apeqqutaatinneqanngilaq. Taamaalilluni inatsit taamaallaat Alcoamit suliassamut tunngasuunngilaq, kisiannili siunissami erngup nukinganit isumalluutinik misissuinissamut atuinissamullu akuersissutaalertussat tamaasa inatsimmi ilaatinneqartussaapput. Naalakkersuisut taamaalillutik “Alcoamit suliassamut” innersuussinerit peerneqarnissaat tulluarnertutippaat.

Aningaasaqarnermut Naalakkersuisoqarfik

ANAN inatsisip oqaasertaanut oqaaseqaatissaqanngilaq aammalu nassuiaatinut nalinginnaasunut annikitsuinnarnik oqaatigisassaqluni:

Ingerlatsisinnaatitsissummut aamma ingerlatsisinnaatitsissummik pigisaqartumut taarsiullugu oqaaseq akuersissut aamma akuersissummik pigisaqartoq atussallugu toqqarneqarpoq, kisiannili toqqaanermi assigiiaartumik atorneqaratik.

Siunnersuummi iluarsisoqarpoq, taamaalilluni oqariaaseq
“misissueqqaarnissamut/atuinissamut akuersissummik piginnittoq” imaluunniit
“piginnaatitsissummik pigisaqartoq” atorneqarlutik.

Immikkoortoq 2.4-imi Aningaasatigut atugassarititaasut, oqaaseqatigiinni kingullerni ingerlatseqatigiiffinnik pilerilersitsiniutitut aningaasaliissuteqaqqinnerit inassutigineqarput. Aningaasaliinissamut periarfissiisoq immikkoortoq peerneqassaaq imaluunniit oqaaseqatigiit allanngortinneqassallutik.

Oqaaseqaatit inatsisissatut siunnersuummi ilanngunneqarput.

Nunanut Allanut Pisortaqarfik

Nassuiaatini nalinginnaasuni oqaasertanut oqaaseqaatit:

Nassuiaat inatsisissatut siunnersuummut ajunngitsumik tunngaviliipput. Taamaattorli arlalinnik isumaliutersuuteqartoqarsinnaavoq.

A) qupp. 1: Ingerlatsisinnaatitsissummut ilusiliaq aamma suleqatigiilluni ingerlatsinissamut ilusiliaq eqqaaneqarput. Ilusilianut taakkununnga marluusunut tunngaviusut iluaqutaasumik naatsumik eqqaaneqarsinnaagaluarput.

Ilusilianut innersuussutit inatsisissatut siunnersuummi peerneqarput, pissutigalugu Alcoamit suliaasaasinnaasumut piginnittooriaatsimut innersuussisoqarnera atuartumut paatsiveerutsitsimmata. Inatsit manna taamaallaat erngup nukinganit isumalluutit innaallagissiornermut atorneqarnissaannut misissueqqaarnissamut aamma atuinissamut akuersissutinut tunngasuvoq, taamaalillunilu “Alcoamit suliaasaasinnaasumut” aalajangersimasumik attuumassuteqarnani.

B) Aningaasatigut sunniutissat pillugit:

Inatsisissatut siunnersuut manna ilusilersuinermit suliaqartartunut suliaqarnerulersitsissappat, tamanna – siunnersuutip matuma kingunerisaaniinnaanngitsoq, kisiannili aamma toqqaannartumik aluminiuliorfissamut tunngassuteqartumik – aningaasaqarnerup annertuallaalernerata kingunerisaanik annertuumik aningaasatigut kinguneqassasoq takorloorneqarsinnaavoq. Suliassat taakkua marluusut piffissaq qanittoq isigalugu toqqaannartumik imminnut atasuupput, tamatumunngalu aningaasaqarneq immikkoortillugu isigineqarsinnaanngilaq. Aningaasat nalingisa annertussusaanik annertunerulersitsineq sutigut tamatigut malugineqartussaassaaq, aammalu ukiuni aggersuni, aningaasanut inatsisimmi

immikkut ittumik aningaasanik atuinissamik siunnersuuteqarfiusussani, aningaasaqarnikkut unammilligassat annertunersarigunarpaat.

Taamaalilluni aningaasatigut sunniutissat Inatsisartunut nassuiarniarneqalerpata, eqqoriaanerinnaanngitsunik, aningaasaqarnikkut misissueqqissaarnernut tunuliaqutaasut sukumiinerusumik nassuiarneqarnissaannut pissutissaqarsinnaavoq.

Inatsisissatut siunnersuut iluarsaanneqarpoq, taamaalilluni inatsisissatut siunnersuutip aningaasatigut sunniutissai aalajangersimasut nassuiarneqarlutik. Tamatuma saniatigut engup nukinganit isumalluutitut atasumik suliffissuaqarnerup malitsigisaanik sunniutissat suusinnaanersut paasinarsarneqarpoq. Maannakkorpiaq suliaassanik aalajangersimasunik soqanngimmat inatsisissatut siunnersuummi malitsigisaanik sunniutissat aalajangersimasumik isummerfigineqarsinnaanngillat. Misissuineq taanna erngup nukinganit isumalluutitunik suliffissuarmut attuumassutilimmik misissueqqaarnissamut atuinissamullu akuersissummik qinnuteqaammut aalajangersimasumut atatillugu, Naalakkersuisut suliaassamik taamaattumik akuersissuteqannginneranni ingerlanneqartariaqarpoq.

Aatsitassanut Ikummatissanullu Pisortaqarfik:

Aallarniutigalugu Aatsitassanut Ikummatissanullu Pisortaqarfiup annertunerusutigut pisortaqarfiup tusarniaaneq sioqqullugu tusarniaanermut akissuteqaataa 23.06.08-imeersoq innersuussutigineqassaaq. Tassani tikkuarneqarpoq erngup nukinganik innaallagissiorfiup aatsitassarsiorfimmi innaallagissamik pilersuinissaa siunertaralugu sananeqarnerani, erngup nukinganik nukissiorfik taamaattoq aatsitassanut ikummatissanullu inatsisip siunertaa malillugu piiaanermi iliuusissatut isigineqartariaqartoq. Tamanna paasineqassaaq erngup nukinganik atuinissamut akuersissut aatsitassanut ikummatissanullu inatsit naapertorlugu nalunaarutigineqartussaajunnaaraluartoq, innaallagissiorfimmu taamaattumut oqartussaasut suliarinninnerat aatsitassanut ikummatissanullu inatsimmi §§ 10 aamma 25 naapertorlugit pisussaasoq.

Tamanna isumaqarpoq inatsisissatut siunnersuut taamatut oqaaseqatigiillorneqarsimatillugu oqartussaasut suliarinninnerat aggulunneqartussanngussasoq, tamatumalu kingunerisaanik akuersissuteqarnissamut suleriaaseq naleqqutinngitsumik marloqiusanngortussaavoq, pissutigalugu aatsitassanut ikummatissanullu inatsimmi suleriaaseq aamma erngup nukinganut inatsimmi nutaami suleriaaseq isiginiarneqartussanngussammata.

Siunnersuummut nassuiaatini nalinginnaasuni qupperneq 2-imi imatut allassimasoqarpoq:

“Taamaattumik inatsisissatut siunnersuut inatsisitut immersugassatut suliarineqarpoq. Siunnersuut manna malillugu akuersissuteqartarneq inuiaqatigiillu tunngavigalugit suliffeqarfiit akornanni suleqatigiittarnerup ingerlaavartumik

iluarsineqartarnissaa pisariaqarpoq. Tamatuma saniatigut pissutsit tamarmik inatsit ataasiinnaq atorlugu maleruagassiorneqarnissaat ajornassaaq.

Tassalu inatsisissatut siunnersuut akuersissutit, inatsisissatut siunnersuummi killissarititaasut iluanni aalajangersakkanik sukumiinerujussuarnik imaqartussat ilusilersorneqarnissaannut periarfissiivoq, aammalu pissutsit immikkut itsillugit imaluunniit allannguuteqartillugit naleqqussaasinnaanissamut periarfissiilluni. Tassalu akuersissutit aalajangersimasut inatsisissatut siunnersuummi killissarititaasut iluanni ilusilersorneqarsinnaassapput, isumaqatiginninniutigineqarsinnaassallutik aammalu nalunaarutigineqarsinnaassallutik, aammalu atugassarititaasussanik sulianut aalajangersimasunut piffissamullu akuersissuteqarfiusumut naleqqussakkanik imaqarsinnaassallutik.”

Aatsitassanut ikummatissanullu inatsimmut nassuiaatini ilaatigut makkuninnga allassimasoqarpoq:

“Aatsitassanut ikummatissanullu ingerlatsinermi oqartussaasut suliarinninnerat ataatsimoortunngorlugu oqartussaasut ataatsimoortunngorlugit ingerlanneqassaaq, pingaartumik avatangüisitigut, teknikkikkut, isumannaallisaanikkut aamma nukissatigut mianerisassat ataatsimut isigalugu ilaatinneqassallutik.”

Inatsisissatut siunnersuutip immersugassatut suliaanerani, tamatuma kingorna suliassaqarfinni arlalippassuarni malittarisassanik erseqqinnerusunik aalajangersaasoqartussaammat aammalu akuersissutinut ataasiakkaanut atugassarititaasussat immikkut isumaqatiginninniutigineqartartussaallutik, aammalu aatsitassanut ikummatissanullu inatsimmi piumasaqaataammat aatsitassanik ikummatissanillu ingerlatsinermi oqartussaasut suliarinninnissaat ataatsimoortunngorlugu ataatsimut ingerlanneqassasoq, ulluinnarni ingerlatsinermi oqartussaaffiit agguataarneqarnerisa ersernerlulernissaannut periarfissiisoq ersarilluinnarpoq, tamatumalu kingunerisaanik ingerlatsiviup aalajangiussassat pisariaqartut piffissaq eqqorlugu aalajangiussinnaajunnaarlugit sulianik naleqqutinngitsumik suliarinnittoqartalersinnaavoq.

Aatsitassarsiornermut suliffissuaqarnermi taamatuttaaq “one door tunngavigalugu” suleriaaseqarnermut tamanna unioqqutitsinerusussaavoq, taannami maannamut aatsitassarsiornermi ingerlatsinermi ilisarnaataasimavoq aammalu suliffissuarnit Kalaallit Nunaanni unammilleqatigiinnermut uuttuutitut annertunerpaatut misigineqartarluni. Immikkut maluginiarneqassaaq inatsisissatut siunnersuut aatsitassarsiornermut suliffissuaqarnermi aningaasatigut atugassarititaasunut tunngatillugu annertuumik nalorninartorsiortitsisussaammat, tassami aatitassarsiorfimmi atugassatut innaallagissiornissamut erngup nukinganit innaallagissiiorfinnik sanaartorneq aatsitassarsiornermut suliassamut ilagitinneqartarmat.

Aatsitassanut ikummatissanullu inatsit malillugu atuinissamut akuersissut taamaallaat ingerlatseqatigiiffinnut ingerlatseqatigiiffinnik allanik akileraaruteqaqateqanngitsunut tunniunneqarsinnaavoq. Inatsisissatut siunnersuut

aalajangersakkamik taamaattumik imaqanngilaq taamaallaalli erngup nukinganit innaallagissiamik tunisanut immikkut naatsorsuusiortarnissaq tunngavissinneqarluni. Aatsitassanut ikummatissanullu inatsit malillugu kalaallinik sulisoqarnissaq qanoq annertutigissanersoq aammalu pilersuinermi kiffartuussinermilu suliffeqarfinnik kalaallinit pigineqartunik qanoq annertutigisumik atuisoqartassanersoq akuersissummi aalajangersarneqarsinnaavoq. Piumasaqaatinik taamaattunik erngup nukinganut tunngatillugu inatsisissatut siunnersuut malillugu piumasaqartoqarsinnaanersoq takuneqarsinnaanngilaq.

Inatsisissatut siunnersuummut nassuiaatini nalinginnaasuni oqartussaasut suliarinittarnerannut tunngasut makkua aamma takuneqarsinnaapput.

“Qinnuteqartut pilertortumik, eqaatsumik aaqqissuussaasumillu suliarinnittarnissamik qulakkeerissunneqarnissaat siunertaralugu oqartussaasut suliaqartarneranni one door tunngavigalugu suleriaatsimik taaneqartartup atorneqarnissaa siunertarineqarpoq. One door tunngavigalugu suleriaatsip atorneqalerneratigut qinnuteqartut oqartussaasumut ataasiinnarmut saaffiginnittassapput, taassumalu suliassatut kissaatigineqartup oqartussaasunit suliarineqarnissaa tamakkiisoq ataqatigiissaassavaa. One door tunngavigalugu suleriaaseq, aatsitassarsiornermut suliassaqarfimmi atorneqareersoq, tupinnannigitsumik taamaallaat Namminersorlutik Oqartussat aalajangiisinnaatitaaffigisaannut atorneqarsinnaassaaq.

Ingerlatsinermi oqartussaasup ataqatigiissaarisussap qinnuteqaammik tigusaqarnermi kingorna suliap Namminersorlutik Oqartussaasuni oqartussaasunut attuumassutilinnut tamanut maleruagassat, ingerlatsivimmu pineqartumut atuuttut malillugit suliarineqartussanngorlugu ingerlateqqinneqarnissaa isumagissavaa. Oqartussaasut attuumassutillit allat aalajangiineri ingerlatsinermi oqartussaasumut ataqatigiissaarisumut ingerlateqqitassanngorlugit nalunaarutigineqassapput. Tamatuma kingorna inatsisissatut siunnersuut manna malillugu akuerineqarnissamik qinnuteqartut akuerineqartulluunniit ingerlatsinermi oqartussaasumit ataqatigiissaarisumit ataatsimoortumik akineqassapput.

Erngup nukinganit isumalluutininik misissueqqaarnissamut atuinissamulluunniit qinnuteqaateqartoqartillugu, assersuutigalugu nunaminertamik atugassiinissaq, kiisalu avatangiisitigut akuersissuteqarnissaq pisariaqalertarpoq. Tamatumunnga tunngatillugu ingerlatsinermi oqartussaasup ataqatigiissaarisup nunaminertanik atugassiinissaq kiisalu avatangiisitigut piumasaqaateqarnissaq eqqarsaatigalugit oqartussaasut akisussaasuusut suliamik tigusaqarnissaat, suliaqarnissaat aalajangiinissaallu isumagissavaa.”

Tassunga tunngatillugu oqaatigineqassaaq “one door tunngavigalugu” periaaseqarnissamut paasinninneq aatsitassanut ikummatissanullu inatsimmi one door tunngavigalugu periaaseqarnissamik paasinninnermut naapertuutinnigisoq. Taamaattumik nassuiaatini erseqqissumik allassimasariaqarpoq “one door tunngavigalugu” periaaseq maannamut aatsitassanik ikummatissanillu ingerlatsinerup iluani atorneqarneratuulli ittoq pineqanngitsoq. Tassani

Aatsitassanut Ikummatissanullu Pisortaqarfiup sioqqutsisumik tusarniaanermut akissuteqaataani “one door tunngavigalugu” periaatsip nassuiarneqarnera innersuussutigissavara, tassanilu ilaatigut imatut allassimasoqarpoq:

“Aatsitassanut ikummatissanullu inatsimmi “one door tunngavigalugu” periaatsip pingaarutilimmik iluaqutissartaraa, aatsitassanut ikummatissanullu inatsit malillugu akuersissummik qinnuteqaatip suliarineqarneranut atatillugu avatangiisitigut, inuiaqatigiit aningaasaqarnerannut, teknikkikkut aammalu sunniutissatigut allatigut ataatsimut isiginnineq aallaavigalugu ataatsimoortumik naliliisoqartartussammat”

Erngup nukinganut inatsisissatut siunnersuummi oqaaseqaatigiiliornermut siunnersuutaasumi matuma siuliani “one door tunngavigalugu” periaatsimut oqaaseqaatigiiliornernani iluaqutissartai annertuumik isumaarutsinneqassapput, taamaattoqassappallu atuinissamut akuersissummik qinnuteqartup assersuutigalugu aatsitassanut ikummatissanullu inatsimmi piumasaqaatit naammassisinnaajumallugit aammalu erngup nukinganut inatsimmi piumasaqaatit naammassisinnaajumallugit, marlunnik assigiinngitsunik avatangiisit pillugit nassuiaasiortariaqartalissaaq.

Taamaattumik sakkortuumik inassutigineqarpoq inatsisissatut siunnersuummi immikkut aalajangersakkamik oqaaseqaatigiiliortoqassasoq, tassani aatsitassarsiornermut immikkut maleruagassiineq atuuttoq pisariqarfiisigut mianerineqassalluni. Assersuutigalugu imatut oqaaseqaatigiiliorlugu, innaallagissiornermut erngup pisuussutip atornissaanut akuersissut erngup nukinganut inatsit naapertorlugu tunniunneqartassasoq, kisiannili oqartussaasut suliarinninnissai allat aammalu erngup nukinganit innaallagissiorfiup akuersissutigineqartarnera atugassarititaasussallu allat, aatsitassanut ikummatissanullu inatsisip ataani ataatsimoortillugu oqartussaasut suliarinninnerat isumagineqartarluni.

Aatsitassanut Ikummatissanullu Pisortaqarfiup oqaaseqaatai ilanngunneqarput, imaalillugit inatsisissatut siunnersuummi aatsitassat pillugit suliassaqarfimmut maleruagassiineq atuuttoq mianeralugu immikkut aalajangersakkamik oqaasertaliisoqarluni, tak. siunnersuummi § 4, imm. 5 aamma § 9, imm. 2.

Tamatuma kingorna siunnersuut 2009-imi 20. februaarimiit 20. marsip tungaanut ukununnga tusarniaassutigineqarpoq:

Naalackersuisut Siulittaasuata Naalackersuisoqarfia, Aningaasaqarnermut Nunanullu Allanut Naalackersuisoqarfik, Inuussutissarsiornermut, Suliffeqarnermut Inuussutissarsiutinullu Ilinniartitaanernut Naalackersuisoqarfik, Piniarnermut, Aalisarnermut Nunalerinermullu Naalackersuisoqarfik, Kultureqarnermut, Ilinniartitaanernut, Ilisimatusarnermut Ilageeqarnermullu Naalackersuisoqarfik, Ilaqutariinnermut Peqqissutsimullu Naalackersuisoqarfik, Aatsitassanut Pisortaqarfik, Nunanut Allanut Pisortaqarfik, KANUKOKA, Rigsombudi, Nukissiorfiit, Asiaq, Kalaallit Nunaanni Takornariaqarnermut Inuussutissarsiornermullu Siunnersuisoqatigiit, Nunatta Katersugaasivia, Kalaallit

Nunaanni Sulisitsisut Peqatigiiffiat, NUSUKA, SIK, Greenland Development A/S, Kalaallit Nunaanni eqqartuussissuserisoqarfiit kukkunersuisoqarfiillu.

Tusarniaaneq makkuninnga pissutissaqalersitsivoq:

Qeqqata Kommunia:

§ 9, imm. 1-mut oqaaseqaatini, “nukimmik pilersuineq” pillugu immikkoortup ataani allassimavoq, najugaqarfiit qaninnerit kisimik erngup nukinganik innaallagissiorfimmik nukimmik pilersorneqarnissaat pilersarusiorneqar”sinnaasoq”. Qeqqata Kommuniata isumaa malillugu taamatut oqaasertalerneqarnera sakkukippallaarpoq. Tassani pilersarusiorneqa”ssaaq” allassimasariaqaralarpoq. Kalaallit Nunaata erngup nukinganik isumalluutinik annertunerusumik atuilersinnaanissaa, taamaalillunilu najukkani innuttaasut kalluarneqartut iluaqutissarsiffiginngisaannik pinngortitap allanngorsinnaanissaa eqqarsaatigalugit tamanna piumasaaqatigineqassaaq. Pisinnaatitaaffimmik pigisaqartut (nunani allamiut erngup nukinganik atuisuusut) erngup nukinganik innaallagissiorfiit ilaatigut aatsitassarsiorfinnik matusisarnerit assinganik matusissappata, Kalaallit Nunaat aningaasaqarnikkut iluanaaruteqassanngilaq, taamaallaalli avatangiisinut allanullu tunngatillugu kingunerluutit isumagisassarilissallugit.

Attaveqarnermut Avatangiisinullu Naalackersuisoqarfimmik Qeqqata Kommuniata tusarniaanermi akissuteqaataata ilaa akuersarneqarpoq. Inatsimmi § 9, imm. 1 iluarsineqarpoq, taamaalillunilu periarfissat maanna ersarinnerusumik allassimalerlutik. Naalackersuisoqarfiup tamatumunnga tunngatillugu oqaaseqaammini oqaatigaa, oqaaseq “-sinnaavoq” Naalackersuisut tamatumunnga maleruagassiorsinnaanerannut pisinnaatitaaffimmik imaqartoq. Taamaalilluni erngup nukinganik innaallagissiorfiit najukkani nukimmik pilersuinermit ilanngullugit eqqarsaatigineqarnissaannut periarfissat pitsaasut inatsimmut ilanngunneqarput. Naalackersuisoqarfiup isumaa malillugu erngup nukinganik innaallagissiorfiit piginnittunit matuneqartut Kalaallit Nunaannut innuttaasunullu tassani najugaqartunut kingunerluutaasussanik nassataqassanngillat. Taamatut pisoqartillugu Naalackersuisut innaallagissiorfimmik tigusinissamik aalajangersinnaanerannik, taamaalillutillu innaallagissiorfimmik tigusinissaanerannik, aammalu assersuutigalugu innaallagissiorfinnik pisortat pilersuiffinut nukimmik pilersuinermit atuisinnaanerannik inatsit imaqarpoq. Imaluunniit erngup nukinganik innaallagissiorfik isaterneqassasoq pinngortitarlu ilusiatut ilerseqqinneqassasoq Naalackersuisut aalajangersinnaapput. Taamaalilluni inatsimmi ajornartorsiut pineqartoq naammassiniarneqareerpoq.

Kiisalu § 9, imm. 1-imut, “nukimmik pilersuineq”-mut tunngasumut oqaaseqaatini allassimavoq, akiliisarnermi akigititassaasinnaasunut uuliamik atuinermik annikillisisinerup nalinga aallaavigineqassasoq. Tassanissaaq pisinnaatitaaffinnik pigisaqartut (nunani allamiut erngup nukinganik atuisuusut) maali

suliffeqarfiutitsinnut naleqqiullutik aningaasaqarnikkut oqinnerusunik atugaqartinneqarnissaat eqqumiiginarpoq. Kalaallit Nunaata sinnerani innaallagissamik pilersuinermi akiviusut tunngavigalugit pilersuinissaq aallaavigineqartussaavoq. Uuliamik atuinermik annikillisisinerup nalinga akit annerpaaffissaattut atorneqarsinnaavoq, kisiannili tunngaviusumik akiliisarnermi akigititaasumut akiviusut aallaavigineqartariaqarput, taamaalillunilu pisinnaatitaaffinnik pigisaqartut (nunani allamiut erngup nukinganik atuisuusut) najukkani inuiaqatigiinnut kalaallinut innaallagissamik pilersuinermi akiliinerussutaasut pissarsiarissannilaat.

Oqaaseqaateqarnerup kingunerisaanik § 9, imm. 1-imut nassuiaatit iluarsineqarput, taamaalillunilu innaallagissamut akit aningaasartuutit katitigaanerat, pisinnaatitaaffimmik pigisaqartut naammaginartumik iluanaaruteqartarnisaannik ilallugu aalajangersarneqartalissapput. Tamatuma saniatigut erseqqissaatigineqassaaq iluarsiiinnermi tassani erngup nukinganit innaallagissiorfiit suliffissuarnut tunisassiornermut atasutut sananeqartut pineqarmata, aammalu nukimmik tunisassiorput nukimmik tunisinermini akigititassatut pisussaaffiliunneqartussamik ilisimasaqareernissaa pisariaqarmat.

Taakku saniatigut § 9, imm. 1-imi, “nukimmik pilersuineq”-mut tunngasumi allassimavoq, Naalakkersuisut “pisinnaatitaaffimmik pigisaqartoq nukissiap pisinnaasap 2 procentia sinnerlugu pisortatigoortumik pilersuinissamut pisussaaffilertariaqanngikkaat”. Taamatut procentiliineq Naalakkersuisut kiffaanngissuseqarlutik iliuuseqarsinnaanerannut killilersuinertut isumaqarnarpoq, taamaattumillu Qeqqata Kommuniata isumaa malillugu inassuteqaatip taassuma oqaaseqaatiniit peerneqarnissaa pisariaqarpoq.

Oqaaseqaat akuerineqarpoq, § 9, imm. 1-ip nassuiaatillu allangortinneqarput, taamaalillunilu killissarititaasoq 2%-iujunnaarpoq, tassanili allassimalerpoq pisortat pilersuinermut aqquersuutaanni pisariaqartinneqartut tunngavigalugit annertussusiliisoqarsinnaasoq.

Tassalu, inuiaqatigiit kalaallit nunami pinngortitami pisuussutit akikipallaamik tunissanngikkaat Qeqqata Kommuniata pingaaruteqarluinnartutut isumaqarfigaa. Kiisalu najukkani innuttaasut pinngortitami najugannaat piniariarfiillu erngup nukinganik innaallagissiorfimmu tasilianut aqquteqarfinnullu allangortinneqarsimatillugit kalluarneqartut, kingunerluutissanik atuisariaqartussat aamma iluaqutissanik pissarseqataasarnisaat pingaaruteqarluinnarpoq. Taamaattumik § 9, imm. 1-imi inatsisip oqaasertaa nassuiaatillu annertuumik sukannernerulersinneqartariaqarput. Uuliamik atuinerup annikillinerani akiviusut pineqartillugit nukimmik pilersuinerput tunngasup oqaasertaata minnerpaamik piumasaaqatitut ilusilerneqarnissaa (tassalu pisinnaasutut allannagu) Qeqqata Kommuniata pisariaqartutut isumaqarfigaa. Tamatumunnga peqatigitillugu pisinnaatitaaffimmik pigisaqartup aningaasartuutitut uppersaasiisarnissaa inatsisissatut siunnersuummi piumaqaatigineqarnissaa ilanngunneqassaaq.

Aalajangersagaq nassuiaatillu tamanna aammalu siusinnerusukkut oqaaseqaatigineqartut tunngavigalugit erseqqissarneqarput. Taamaakkaluartoq oqaatigineqassaaq § 9, imm. 1 piginnaatitsinissamut aalajangersagaanera erseqqissaatigineqassaaq, tassanilu nalunaarusiornikkut maleruagassanik ersarinnerusunik aalajangersaanissamut Naalakkersuisut periarfissinneqarput.

Kalaallit Nunaanni Takornariaqarnermut Inuussutissarsiornermullu Siunnersuisoqatigiit:

Inatsisissatut siunnersuut aamma immami erngup nukinganit isumalluutit atorineqarnissaanut tunngasuunersoq takujuminaappoq, tassami ukiuni tulliuttuni mallit nukinginik aammalu immap ulittarnerani tinittarneranilu nukinnik atuisinnaanermut teknologiimik ineriartortitsisoqalerpat inatsisissap atorfissaqartinneqalernissaa eqqarsaatigineqarsinnaavoq.

Oqaaseqaat siunnersuummi § 1-imut nassuiaatit allanngortinneqarnerannut pissutaaqataavoq, taamaalilluni inatsisip atuuffissaa maanna ersarinnerusumik allassimalerpoq. Inatsisip taamaallaat nunami erngup nukinganit innaallagissiorfiup tunngasuunera tassani erseqqissarneqarpoq.

Nuna tamakkerlugu pilersaarusiornermut suliniutinullu immikkoortortaqaarfik:

Nuna tamakkerlugu pilersaarusiornermut suliniutinullu immikkoortortaqaarfiup isumaa malillugu pilersaarusiornermut inatsit siunnerfigineqartumut tunngavissiinnigilaq. Taamaattumik immikkoortortaqaarfiup isumaa malillugu maleruagassanik immikkut ittunik, inatsisissatut siunnersuummi killeqarfinnut/nunaminertanut nalinginnaasumik isersinnaanermut killiliisunik suliaqartoqartariaqarpoq – tassa tamatuma killilersorneqarnissaa kissaatigineqarpat.

Erngup nukinganit innaallagissiorfimmik (tassalu teknikkimut atortunik) sananissamut nunaminertamik tunineqarnissaa piunasaqaatigineqartussaammat, nuna tamakkerlugu pilersaarusiornermut suliniutinullu immikkoortortaqaarfiup isumaqatigaa. Nassuiaatinili immikkut ittumik atuisinnaatitaanissap nalunaarutigineqartarnissaa anguniarneqartoq maluginiarneqarpoq, tassanilu innaallagissiorfik teknikkimullu atortut kisimik pineqanngillat, kisiannili imeqarfik tamarmi pineqarluni.

Nunaminertanut peqqussummi aalajangersakkani nunaminertanik aqutsinermi oqartussaasut sumiiffimmut sanaartukkanik/atortunik allanilluunniit, nunaminertap nalinginnaasumik atorineqarnissaanik pinngitsoorinniffiusumik sanaffiusussaannigitsunik immikkut ittumik atugassiinissap nalunaarutigineqarsinnaanera siunnerfigineqanngilaq.

Oqaaseq “nunaminertamik atuineq” aamma sanaartorfissanik pilersaarusiatic sinnerinut atasutut paasineqassaaq. Taamaattumik kommunit pilersaarusiortermut tunngavigisat, taakkulu tunngavigalugit nunaminertanik atugassiinerit sanaartorfissanut tunngasutut maleruagassiorneqarsinnaapput, kisiannili inuit qanorluunniit iliornerat pilersaarusiortarnermut inatsisit innersuussutigalugit maleruagassiorneqarsinnaangilaq.

Taamaattumik sanaartorfissaangitsut taamaattut maleruagassiorneqarnissaat immikkut ittumik tunngavilerneqartariaqarpoq. Maannakkorpiaq killeqarfinnut akuerisanut taamatut maleruagassiinermut, sanaartorfissanut sanaartorfissaangitsunullu maleruagassiisunut assersuutissarpassuarnik peqarpoq: Imerk imigassiamik piiaaviit eqqaat, qartiterutissaasiviit mittarfillu eqqaanni isumannaallisaanermi killeqarfiit, kiisalu nalunaarasuartaateqarnermi atortoqarfiit eqqaanni killeqarfiit il.il.

Oqaaseqaatit Naalakkersuisoqarfiup inatsimmi § 21-imik nassuiaatinillu erseqqissaanissaanut pissutissaqalersitsipput, taamaalilluni aalajangersakkap atuuffii erseqqinnerulersinneqarlutik.

Siunnersuummi aalajangersakkanut ataasiakkaanut nassuiaatit

§ 1-imut

Inatsisissatut siunnersuummi Kalaallit Nunaanni erngup nukinganit isumalluutit mingutsitsinngitsut atorlugit innaallagissiornerup niuerpalaartumik ingerlanneqarnissaa atorneqarnissaalu, tamatumalu peqatigisaanik Namminersorlutik Oqartussat erngup nukinganit isumalluutinik siunissamut ungasissumut nakkutiginninnissaasa atuinissaasalu ingerlatiinnarneqarnissaa qulakkeerneqarnissaalu siunertarineqarput.

Siunnersuummi § 1-imi aalajangerneqarpoq Inatsisartut inatsisaat taamaallaat erngup nukingata innaallagissiornermut atorneqarnissaanik maleruagassiisoq. Siunnersuummi erngup nukinganit innaallagissiorfimmi atuineq ilaatinneqarpoq, tassa imaappoq innaallagissiorfik erngup turbine aqutugalugu qorlortup imaluunniit kuuttup naqitsinerata sunniineranit nukissamik atuisoq. Erngup nukinganit innaallagissiornerit allatut ilusillit, assersuutigalugu mallit nukinganit, imermik maqitsissummit imaluunniit immap ulittarneranit tinittarneranillu pisut ilaatinneqanngillat. Imerk allatut atuineq siunnersuummi pineqartunut ilaatinneqanngilaq. Sumiffinni imermik imigassamik imaluunniit avammut nioqquteqarnissaq siunertaralugu pissarsiniartarnek siunnersuummi maleruagassiuunneqanngilaq.

Erngup nukingata innaallagissiornermut atorneqarnissaanut akuersissummik pigisalik erngup kuunneranik atuereerpat, taamaattumillu imeq atorneqartoq erngup nukinganik innaallagissiorfimmu il.il. atassuteqarunnaarpat, imeq atuinissamut akuersissummut attuumassuteqarunnaassaaq. Tamatuma kingorna pissutsit apeqqutaatillugit imeq innaallagissiornermut imaluunniit allatut atugassanngorlugu allanut Naalakkersuisut akuersissuteqarsinnaassapput.

Kingusinnerusukku innaallagissiarineqartussap atorneqarfissaatut siunertaq suna naatsorsuutigineqarnerisq siunnersuutip atuuffissaanut pingaaruteqanngilaq. Assersuutigalugu innaallagissiarineqartoq aatsitassarsiorfinnit atorneqartussatillugu erngup nukingata innaallagissiornermut atorneqarnissaannut akuersissutit siunnersuummi aamma maleruagassiuunneqarput, taamaattorli takuuk siunnersuummi § 4, imm. 2, tassungalu nassuiaatit.

§ 2-imut

Imm. 1-imut

Imm. 1-imi erngup nukinganit isumalluutit, inatsisissatut siunnersuummi pineqartunut ilaatinneqartut annertussusissaannut angissusiliisoqarpoq. Minnerpaaffissatut killissarititaasoq 1 megawatt-imut, tassalu ukiumut 8.760 megawatttiimit (MWh) missaannik tunisassiorsinnaanermut aalajangerneqarpoq, taakkulu inoqutigii ukiumut 1.500-iniit 2.000-inut innaallagissamik atuinerisa nalinginnaasup annertoqqatigai (kiassarneq ilanngunnagu). Taamaalilluni erngup nukinganit isumalluutit annikinnerusut, suliniuteqarnikkut Namminersorlutik Oqartussat nukissiornermut, inuussutissarsiornermut avatangiisinullu politikkiannut pingaaruteqanngitsut inatsisissatut siunnersuummut ilaatinneqanngillat. Tamatumunnga peqatigitillugu naatsorsuutigisariaqarpoq isumalluutit taamatut annikissusillit avataaniit aningaasaliiumasunut soqutiginaateqanngitsut. Erngup nukinganit isumalluutit annikinnerit taamaattut assersuutigalugu nunaqarfinnut, nunaateqarfinnut aammalu savaateqarfinnut qanittuniittunut pilersuutissamik innaallagissiornermut atorneqarsinnaapput.

Erngup nukinganik isumalluutit killissaasa naliliiffigineqarnerini pisinnaasassatut/sunniutissatut naliliinerit tunngavigineqartarnissaat siunnersuutigineqarpoq. Erngup nukinganit isumalluutini pioreersuni paasissutissat pigineqartut tunngavigalugit Naalakkersuisut naliliisassapput.

§ 3-imut

Erngup nukinganit isumalluutit Kalaallit Nunaata pigisarai. Tassalu Inatsisartut inatsisissaattut siunnersuut malillugu Namminersorlutik Oqartussat erngup nukingata innaallagissiornermut atorneqarnissaanut misissueqqaarnissamut atuinissamullu kisermaassisinnaatitaavoq, taamaalillunilu tamatumunnga akuersissuteqarnissamut aamma kisermaassisinnaatitaalluni.

Kisermaassisinnaatitaaneq taamaallaat erngup nukingata innaallagissiornermut atorneqarnissaa siunertaralugu misissueqqaarnissamut atuinissamulluunniit atuuppoq. Assersuutigalugu erngup sikullu pissusaannut tunngatillugu ilisimatusarsinnaanerit misissuisinnaanerillu siunnersuummi malittarisassiuunneqanngillat.

Aalajangersagaq siunnersuummi § 4-mut atatillugu atuarneqassaaq, tassanilu erngup nukingata innaallagissiornermut atorneqarnissaanut misissueqqaarnerit atuinerrilluunniit Naalakkersuisunit akuersissummik pissarseqqaartinnani ingerlanneqarsinnaannginnissaat qulakkeerneqassalluni.

§ 4-imut

Imm. 1-imut

Siunnersuummi killissarititaasut iluanni erngup nukingata innaallagissiornermut atorneqarnissaanut misissueqqaarnissamut atuinissamulluunniit akuersissuteqarnissamut Naalakkersuisut piginnaatinneqarput.

Misissueqqaarnissamut akuersissutip nalunaarutigineqarnerani, pingaartumillu atuinissamut akuersissutip nalunaarutigineqarnerani akuersissummi atugassarititaasut ataatsimut Naalakkersuisunit naliliiffigineqassapput, tassanilu erngup nukinganit isumalluutinik sunnuteqarluartumik tamakkiisumillu atuinissaq eqqarsaatigalugit Namminersorlutik Oqartussat soqutigisaat pingaarnerit qulakkeerneqassapput, tamatumunngalu peqatigitillugu Namminersorlutik Oqartussat aningaasaqarnermi tamakkiisumi soqutigisaat qulakkeerneqassallutik.

Imm. 2-imut

Kalaallit Nunaanni atortussiassat aatsitassanit pisut pillugit inatsisip allanngortinneqarneranik inatsisip nr. 1074-ip, 22. december 1993-imeersup atulerneratigut erngup nukinganik isumalluutit aatsitassanut peqqussummit peerneqarput, peqatigisaanillu erngup nukinganit isumalluutit maleruagassiorneqarnerat Namminersorlutik Oqartussanut nuunneqarlutik.

Aatsitassarsiornermi oqartussaasutut suliaqarnermi suliaqarnerit ataatsimoortumik ingerlanneqassasut, oqartussaasut ataatsimut suliaqassasut, tassanilu pingaartumik avatangiisinut, teknikkimut, isumannaallisaanermut isumalluutinullu tunngasut ataatsimoortumik eqqarsaatigineqassasut aatsitassanut inatsimmi allassimavoq. Akuersissut, matumani oqartussaasutut ataatsimut suliaqarnermi aatsitassanut ikummatissanullu inatsimmi pineqartumut tunngasoq, § 4, imm. 1-imi aalajangersagaq malillugu akuersissummut taartigineqannginnissaa aalajangersakkami erseqqissarneqarpoq. Tassalu erngup nukinganik isumalluuterpiamut akuersissut Inatsisartut inatsisaat manna malillugu suliarineqassaaq, oqartussaasutullu suliaqarnerup sinnera aatsitassanut inatsit malillugu suliarineqassalluni.

Misissueqqaarnermut paaanermullu atatillugu suliat sulianut, aatsitassanut inatsit malillugu akuersissutitut nalunaarutigineqartoq naapertorlugu ingerlanneqartunut tunngasuussapput, tassungalu ilanngullugu attaveqaatinut pisariaqartinneqartunut kiisalu misissueqqaarnerpiamut paaanerpiamullu naleqqiullugu tapertassatut sulianut tunngasuussallutik.

Tassalu erngup nukinganut tunngatillugu suliat, atuinissamik suliniutitut taaneqarsinnaasut aatsitassanut inatsimmi eqqarsaatigisassat malillugit oqartussaasut taakkununga akuersisimatinnagit aallartinneqarsinnaanngillat. § 4, imm. 2-mi aalajangersagaq siunnersuutigineqartoq aqutugalugu, aatsitassanut inatsit naapertorlugu oqartussaasut ataatsimut

suliarinninneranni teknikkimut, avatangiisinut, isumannaallisaanermut isumalluutinullu tunngatillugu soqutigisat, inatsimmi tassani tunuliaqutserneqartut qulakkeerneqarput.

Erngup nukinganik isumalluutinik misissueqqaarnissamut taamatullu atuinissamut qinnuteqaatip suliarineqarnerani oqartussaasut sulisullu soqutigisaqartut allat ataqqineqassapput, ilanngullugit sumiiffimmi akuersissummik qinnuteqaateqarfigisami, imaluunniit taassuma eqqaaniittumi misissueqqaarnernut atuinernullu allanut pisinnaatitaaffiit. Sulianik suliarinninnermi siunissami suliaqartunut allanut aaqqiagiinngissuteqarsinnaanerit sapinngisamik pinngitsoortinniarneqassaaq. Assersuutigalugu isumalluutit assigiinngitsut, tassalu atortut, soorlu nassitsinermut aqquersuutit, attaveqaatit il.il. imminnut qalleraaffianni sumiiffiup atorneqarneqarneranut sunniteqarsinnaasut, imaluunniit pisut allat, suliallit marluk soqutigisaannik aaqqiagiinngiffiusinnaasut tassani pineqarput.

Imm. 3-imut

Imm. 3-mi misissueqqaarnermut atuinermullu atatillugu suliat Inatsisartut inatsisaat piunasaqaatillu § 9 naapertorlugu Naalakkersuisunit aalajangersarneqartut malinneqassasut aalajangerneqarpoq. Aamma inatsisit allat soorunami malinneqassapput, tassunga ilaallutik avatangiisinut inatsit, nunaminertanik tunniussisarnermut maleruagassat il.il. Inatsisit il.il. qinnuteqaateqartup malitassaasa allattorsimaffii one door tunngavigalugu suleriaaseq naapertorlugu atugassarititaasunut nalinginnaasunut suliarineqartussanut ilanngullugit nassuiaasiorneqassapput.

Tassanili imm. 2 naapertorlugu misissueqqaarnermut atuinermullu atatillugu suliat atortussiassanik aatsitassanit pisunik piianaanermut atasutut ingerlanneqarpata taanna atuutissanngilaq. Tamanna pisimappat misissueqqaarnermut atuinermullu suliat aatsitassanut inatsit naapertorlugu ingerlanneqassapput.

Imm. 4-imut

Akuersissut nalinginnaasumik kisermaassinissamut pisinnaatitaaffeqarfiusumik tunniunneqartarpoq, tak. § 7, imm. 1, siumoorluguli oqaatigineqarsinnaanngilaq erngup nukinganik isumalluutit kuunnermikkut annertussutsimikkullu erngup nukinganik isumalluutinik misissueqqaarnissamut atuinissamullu akuersissutinik arlalinnik nalunaaruteqarnissamut tunngavissiiinnaasasut. Taamaattumik imm. 4-mi aalajangerneqarpoq, qinnuteqartut ataasiakkaat isumalluutinik tamanik atuisinnaanissamik naatsorsuutigisaqanngippat misissueqqaarnermut atuinissamullu akuersissummik tunniussinermut peqatigitillugu, Naalakkersuisut isumalluutinut pineqartunut akuersissutinik allanut tunniussisinnaasut. Taamatut pisoqarnissaa qaqutigooortuussaaq, aatsaallu nalinginnaasumik nuna tamakkerlugu nukissamik pilersuinermit politikkeqarnermut naleqqukkuni akuerineqassalluni. Atuinissamut akuersissutinik allanut tunniussinermi siusinnerusukku akuersissutinik pissarsereersimasut eqqarsaatigineqassapput. Akuersissutinik ataatsikkut tunniussinermi akuersissutit ataqatigiissinneqarnissaat pisariaqalertussaavoq, taamatullu sanaartorerup ingerlatsinerullu nalaani akuersissutinik piginnittut akunnerminni suleqatigiinnissamut sukumiinerusumik isumaqatigiissuteqarnissaat pisariaqartinneqassalluni.

§ 5-imut

Imm. 1-imut

Aalajangersakkami erngup nukinganit isumalluutininik killilersukkamik nassuiarluakkamillu misissueqqaarnissamut akuersissuteqarsinnaaneq allassimavoq. Nuna pineqartoq tassaassaaq taseqarfik, imaajaanikkut erngup nukinganit isumalluutissanik pilersitsiviusinnaasoq. Imaani sumiiffiup akerlianik, sumiiffik nuna atornerqarpoq tassunga aamma tatsit sermersuarlu ilaallutik.

Misissueqqaarnermi misissuinerit aallarniutaasut, alapernaarsuinerit tamatumalu kingorna erngup nukinganit isumalluutit annertussusaat periarfissarititaallu pineqarput. Taamatut misissuinerimi erngup nukinganit isumalluutit annertussuserpiaannik aammalu erngup nukinganik innaallagissiorfiliornissamut teknikkimut tunngasunik naliliisarnissaq siunertarineqarpoq. Misissuinerit inernerit atuinissamik qinnuteqaateqarsinnaanermut atatillugu sanaartornermut aningaasartuutissat tamakkiisut nalilerneqarnerannut tunngavigineqassapput.

Atuinissamut akuersissutini atugassarititaasut piffissami misissueqqaarnissamut atuinissamullu akuersissutip tunniunneqarnerata nalaani maleruagassat atugassarititaasullu nalinginnaasut atuuttut malinneqassapput. Erngup nukinganit isumalluutini pissutsit aalajangersimasut isumaqatiginninniarnep kingorna atugassarititaasusunik immikkut ittunik aalajangersaanissamut tunngaviliisinaapput.

Imm. 2-imut

Imm. 2-mi misissueqqaarnissamut akuersissutit kisermaassisinnaatitaaffiullutik ukiut pingasukkaat tikillugit atuuttussatut tunniunneqartarsinnaasut aalajangersarneqarpoq. Piffissami sivisunerusumi erngup nukinganit isumalluutininik, tassungalu ilanngullugu imeqarfik annertunerusoq ilanngullugu misissuinnissaq pisariaqartinneqassappat, akuersissummik nutaamik tunniussisoqarsinnaavoq.

Misissueqqaarnissamut akuersissutip atuuffissaata sivisussusilerneqarnissaa ataasiakkaatigut naliliiffigineqartassaaq. Piffissap aalajangerneqarnerani ilaatigut misissuinerimi paasissutissat, pisortat pilersaarusiornerrannut atugassatut pisariaqartinneqartut eqqarsaatigineqassapput, taamatullu inuussutissarsiutinik allanik inssiisoqarsinnaanera eqqarsaatigineqassalluni. Pisortat pilersaarusiornissaannut imaluunniit inuussutissarsiummik allamik nunami erngup nukinganit isumalluuteqarfiusumi inssiinissap pilersaarusiorneqarnissaanut aalajangersimasunik suliniuteqartoqarpat tamatumani piffissaq sivikinnerusariaqassaaq.

Taamatuttaaq misissueqqaarnermi paasissutissat pioreersut kikkunnulluunniit takuneqarsinnaasut annertussusaat, nunap pineqartup annertussusaa tikikkuminassusialu aammalu nuna tamakkerlugu kommuninullu pilersaarusiornep eqqarsaatigineqarnissaat Naalakkersuisunit pingaartinneqarsinnaassapput.

Nuna erngup nukinganit isumalluutininik naliliinissamut paasissutissanik naleqquttunik pigisaqarfineqanngippat, imaluunniit nuna pineqartoq tikikkuminaatsuuppat, piffissaq sivisunerusariaqassaaq.

Misissueqqaarnissamut akuersissutinut, Inatsisartut inatsisaata matuma atuutilernissaa sioqqullugu nalunaarutigineqarsimasunut piffissaq akuersissummi taaneqartoq atuutissaaq, tak. § 25, imm. 2.

Imm. 3-imut

Imm. 3-mi aalajangersarneqarpoq suliaq misissueqqaarnissamut qinnuteqaammut atatillugu nassuiaasiorneqarsimasoq naatsorsuutigineqartutut piviusunnngortinneqarsinnaasoq paasinarsisimappat, misissueqqaarnissamut akuersissummik pissarsisimasoq aamma atuinissamut akuersissummik pisinnaatitaasoq. Suliaq annertuumik allannguuteqartoq, tassungalu ilanngullugu erngup nukinganit isumalluutininik atuineq annertunerungaatsiartoq annikinnerungaatsiartorluunniit matumani pineqarpat, pisinnaatitaaffimmik pigisaqartoq atuinissamut akuersissummik tunineqarnissamik piunasaqarsinnaanngilaq.

Tamatumunnga ilassutitut erngup nukinganit isumalluutininik misissueqqaarnissamut atuinissamulluunniit akuersissummi nalunaarutigineqareersumi suliaq annertuumik allannguuteqarsimappat, tassungalu ilanngullugu erngup nukinganik isumalluutininik atuineq annertusingaatsiarsimappat annikillingaatsiarsimappalluunniit, § 9 imm. 5 naapertorlugu misissueqqaarnissamut atuinissamulluunniit akuersissut qaqugu annaaneqassanersoq pillugu Naalakkersuisut sukumiinerusunik aalajangersaasinnaapput.

Kiisalu misissueqqaarnissamut akuersissummik pigisaqartoq atuinissamut piunasaqaammik piunasaqartinnagu § 4, imm. 2-mi aamma 3-mi atugassarititaasut naammassineqarsimassapput.

Pisinnaatitaaffimmik pigisaqartup atuinissamut akuersissummik pissarsisinnaatitaanini kingusinnerpaamik misissueqqaarnissamut akuersissuteqarfiusup naaneraniit ukiup ataatsip qaangiunnerani atussavaa. Tamanna paasineqassaaq pisinnaatitaaffimmik pigisaqartoq kingusinnerpaamik misissueqqaarnissamut akuersissuteqarfiusup naaneraniit kingusinnerpaamik ukiup ataatsip qaangiunnerani atuinissamut akuersissummik qinnuteqarsimassasoq. Nutaamik akuersissuteqartoqarnerani pisinnaatitaaffimmik pigisaqartoq taanna piffissamut ukiut pingasuniit sivisunerusumut misissueqqaarnissamut akuersissummik tunineqarsimappat, tassunga ilanngullugu imeqarfimmut annerusumut minnerusumulluunniit, ukiumik ataatsimik piffissaliineq piffissap akuersissuteqarfiusup kingulliup naaneraniit atuutissaq.

Aalajangersakkami ilaatigut pisinnaatitaaffimmik pigisaqartup pisinnaatitaaffimmik pigisaqalersinnaasunik allanik mattussiniarluni, atuinissamik pisinnaatitaaffimminik atuinnginnissaata qulakkeerneqarnissaa siunertarineqarpoq.

Imm. 4-imut

Ingerlatseqatigiiffik misissueqqaarnissamut akuersissummik pigisaqarpat, ingerlatseqatigiiffiup siulliup erngup nukinganit isumalluutininik atuinissamik kissaateqanngippat, tamanna ingerlatseqatigiiffiit allat pineqartumik misissueqqarnissaannut akornutaassanngilaq.

Ingerlatseqatigiiffiup misissuisussap inatsisissatut siunnersuut naapertorlugu, tak. § 5, imm. 3-imi uniffiup aappaa, misissueqqaarnissamut akuersissutit naaneraniit ukioq ataaseq qaangiutsinnagu atuinissamut akuersissummik qinnuteqarnissamut pisinnaatitaaffimminik atuisaaq. Tamanna pinngippat ingerlatseqatigiiffiullu allap ingerlatseqatigiiffiup siulliup misissueqqaarnerinik pisiaqarnissani kissaatiginngippagu, imaluunniit ingerlatseqatigiiffiup misissuinermi inernerit tamanit takuneqarsinnaalernissaannut ukiuni pingasuni utaqqinissani kissaatiginngippagu,

ingerlatseqatigiiffik taanna misissueqqaarnissamut akuersissummik nalunaarfigineqarsinnaavoq. Tassalu niuerneramik tunngaveqarluni ingerlatsinissamut atugassarititaasut saniatigut unammillertit pilersitsinissamut periarfissinneqarsinnaanerak akornusersimaneqanngillat.

§ 6-imut

Imm. 1-imut

Misissueqqaarnissamut akuersissummik pigisaqartup misissueqqaarnermi paasissutissat pissarsiarineqartut tamaasa Naalackersuisunut tunniutissavai. Paasissutissanik nassiussinissaq kingusinnerpaamik misissueqqaarnissamut akuersissutip atorunnaarnerani pissaaq. paasissutissanik tamaginnik nalunaarutiginninnissamut pisussaaffik misissueqqaarneq erngup nukinganit isumalluutini atuilernermik malitseqarnersoq apeqqutaatinnagu atuuppoq.

Namminersorlutik Oqartussat nunami erngup nukinganit isumalluutinit tunngatillugu paasissutissat taakku pissallugit pininnaatitaaffigaat, taamatullu misissueqqaarnissamut akuersissutip naaneraniit ukiut pingasut qaangiunnerini Namminersorlutik Oqartussat paasissutissat taakku atorsinnaavai, tassunga imm. 3 naapertorlugu allamat tunniussinnaaneq ilaalluni. Tamatuma kingorna suliffeqarfiit allat, erngup nukinganik isumalluutini atuinissamik soqutigisaqartut isumalluutinit paasissutissat pigineqareersut tunngavigalugit misissueqqaarnissamik aallartitsinnaalissapput, taamaalillutillu aallaqqaataaniit aallartittariaqaratik.

Imm. 2-imut

Pinnaatitaaffimmik pigisaqartup ukiut pingasut iluanni misissueqqaarnerup inernerinik tunisisinnaanissamut periarfissinneqarnissaa aalajangersakkami siunertarineqarpoq. Taamaaliornikkut erngup nukinganit isumalluutini aalajangersimasunik atuinissaq siunnerfiginngikkaluarlugu erngup nukinganit isumalluutini misissueqqaarnissamut kajumissutsip annertunerulersinneqarsinnaanissaa Naalackersuisunit naatsorsuutigineqarpoq. Taamaalilluni Kalaallit Nunaanni erngup nukinganik isumalluutit assiliorneqarsinnaalissapput, inuiaqatigiinnut tamarmiusunut iluaqutaasussamik.

Ingerlatseqatigiiffiit misissueqqaarnernik suliaqartut isumalluuterpassuarnik tamatumunnga atuisarput. Ingerlatseqatigiiffiit niuernerinnarmik tunngaveqarlutik misissuisartut qularineqanngilaq. Taamaattumik ingerlatseqatigiiffiit taakku, immaqa erngup nukinganit isumalluutini pineqartunik atuinissamik kissaateqanngikkaluartut, imaluunniit kingusinnerusukkut ingerlatseqatigiiffinnut erngup nukinganit isumalluutini aalajangersimasunik atuinissamik soqutiginnittunut misissueqqaarnerup inernerinik tunisisarnermik inuuniuteqartut aningaasaqarnikkut iluanaaruteqarsinnaanissamik periarfissaqarnissaat pisariaqarpoq.

Misissueqqaarnernit paasissutissat misissueqqaarnissamut akuersissutip naaneraniit ukiut pingasut qaangiunnerini kikkunnilluunniit qinnutigineqarlutik takuneqarsinnaassapput, tassanilu misissueqqaarnissamut akuersissummik pigisaqartoq tamatumunnga akiliisitsinissamik piunasaqarsinnaanngilaq.

§ 5, imm. 2 naapertorlugu misissueqqaarnissamut akuersissummut piffissaliussaq sivitsorneqarsimappat, tamanut saqqummiussinissamut imaluunniit inummut allamut tunniussinissamut ukiunut pingasunut periarfissiineq aatsaat akuersissutip kingulliup naanerani atuutilissaaq.

Imm. 2-mi aalajangersakkap atuutilerneratigut misissueqqaarnissamut akuersissutip naaneraniit ukiut pingasut ingerlanerini paasissutissat taakku allagaatinik takunnissinnaatitaanermut maleruagassanut ilaassanngillat, tassani ilaallutik pineqartunut p **isortat ingerlatsineranni suliassat suliarineqartarnerat pillugu Inatsisartut inatsisaanni aamma pisortat** ingerlatsineranni suliassat suliarineqartarnerat pillugu Inatsisartut inatsisaanni maleruagassat. Naalakkersuisut piffissami tassani misissueqqaarnermit nalunaarsuutit allanut tunniutissanngilaat.

Misissueqqaarnissamut akuersissut pillugu siusinnerusukkut isumaqatigiissutaasimasumi paasissutissanik tamanut saqqummiussinissamut piffissamik allamik isumaqatigiissuteqartoqarsimappat, akuersissummi piffissaliussaq atuutissaaq.

Imm. 2-imi aalajangersakkat taamaallaat paasissutissanut ilisimatitsissutinullu imm. 1 naapertorlugu Naalakkersuisunut nassiunneqartussanut tunngasuupput. Imm. 2-mi paasissutissat ilisimatitsissutillu allamik tunngaveqarluni Naalakkersuisunut imaluunniit Naalakkersuisut ataanni sullissivinnut nassiunneqartut maleruagassiuunneqanngillat. Tassanissaaq paasissutissat, assersuutigalugu suliffissuarnut assigisaannullu erngup nukinganik innaallagissiorfimmit pilersorneqartunut aningaasaleerusussinnaasunut tuniseqqinnissaq tunniuseqqinnissarluunniit siunertaralugu Naalakkersuisut namminneerlutik imaluunniit Naalakkersuisut ataanni sullissiviit katersorsimasaat pineqanngillat.

Imm. 3-imut

Aalajangersakkap atuutilerneratigut misissueqqaarnerup naammassineraniit ukiut pingasut qaangiunnerini misissueqqaarnerup ineneri Naalakkersuisut tamanut saqqummiussinavaat. Qinnuteqartup allap erngup nukiganit isumalluutininik atuinissani kissaatigippagu, aammalu piffissami tassani pisinnaatitaaffimmik pigisaqartup § 5, imm. 3 naapertorlugu atuinissamut akuersissummik qinnuteqarnissamut pisinnaatitaaffimmik atuinissani kissaatiginngippagu, ilisimatusarnikkut paasissutissanik aallaqqaataaniit katersinissaq inuiaqatigiinni isumalluutininik atuilussinnartoqartarnissaa tamatumunnga tunngavigineqarpoq.

Misissueqqaarnissamut akuersissummi, Inatsisartut inatsisaata matuma atuutilernissaa sioqqullugu nalunaarutigineqartumi paasissutissanik tamanut saqqummiussinissamut piffissamik allamik aalajangiisoqarsimappat, akuersissummi piffissaliussaq atuutissaaq, tak. imm. 2.

Pisinnaatitaaffimmik pigisaqartup paasissutissanut katersorneqartunut akilerneqarnissaq piumasarisinnaanngilaa.

Imm. 3-imi aalajangersakkat taamaallaat paasissutissanut ilisimatitsissutissanullu imm. 1 naapertorlugu Naalakkersuisunut nassiunneqartussanut tunngasuupput. Imm. 3-mi paasissutissat ilisimatitsissutillu allamik tunngaveqarluni Naalakkersuisunut imaluunniit Naalakkersuisut ataanni sullissivinnut nassiunneqartut maleruagassiuunneqanngillat. Tassanissaaq paasissutissat, assersuutigalugu suliffissuarnut assigisaannullu erngup nukinganik innaallagissiorfimmit

pilersorneqartunut aningaasaleerusussinnaasunut tuniseqqinnissaq tunniusseqqinnissarlunniit siunertaralugu Naalackersuisut namminneerlutik imaluunniit Naalackersuisut ataanni sullissiviit katersorsimasaat pineqarput.

§ 7-imut

Imm. 1-imut

Atuinissamut akuersissuteqarnermi atugassarititaasussani piffissami akuersissummik nalunaaruteqarfiusumi maleruagassat atugassarititaasussallu nalinginnaasut atuuttut § 9 naapertorlugu aalajangersagaasut malinneqassapput. Erngup nukinganit isumalluutitut tunngatillugu pissutsit aalajangersimasut tunngavigalugit isumaqatiginninniarnep kingorna atugassarititaasussanik immikkut ittunik aalajangersaasoqarsinnaavoq. Pissutsinik aalajangersimasunik oqarnermi pingaartumik eqqarsaatigineqarput suliassani aalajangersimasuni nalunaarutip aamma atugassarititaasut nalinginnaasut suliarineqarnerisa nalaanni takorloorneqarsimasinnaanngitsut suliassamullu immikkut ittunik atugassarititaasussanik aalajangersaanissamik pisariaqartitsilersut. Akuersissummi atugassarititaasussatut aalajangersakkat Naalackersuisunut aammalu akuersissummik tunineqartumut pisussaaffiliipput.

Erngup nukinganit isumalluutitut, atuinissamut akuersissuteqarfiusunut paatsuugassaanngitsunik nassuiaasiortoqassaaq killiliisoqassallunilu. Qinnuteqaatinut ataasiakkaanut suliassanullu ataasiakkaanut tunngatillugu ataasiakkaarlugit killilersuisoqassaaq. Nassuiaasiornermi killilersuinermilu ilaatigut nunap tasilianut tasernullu imermik pilersuiffiusup assiliornera tunngavigineqassaaq. Tamatumani nalinginnaasumik nunap ilusaani pissutsit tunngavigineqartartussaassapput.

Imm. 2-imut

Imm. 2-mi akuersissummi aamma nukissiarineqarsinnaasup imaluunniit nukissiarineqartussap annertussusaa aammalu erngup atorneqarsinnaasup imaluunniit atorneqartussap annertussusaa eqqarsaatigalugit killiliisoqarsinnaanera aalajangersarneqarpoq. Taakku kattunnerisigut akuersissummi killiliisoqarsinnaavoq.

Nukissiarineqartup imaluunniit erngup annertussusaanik atuinikkut atuinissamut akuersissutip killilerneqarneratigut, atuinissamut akuersissummik pigisaqartup erngup nukinganik innaallagissiorfimmi taakkunanilu atortunik, innaallagissiarineqartumik tigooqqaasussanik ingerlatsinermik pitsanngorsaanissaanut sunnerneqarsinnaavoq.

Atuinissamut akuersissummik erngup tigooqqarneqartup annerpaaffissaanik atugassarititaasutigut killilersuineq atorneqarsinnaavoq, assersuutigalugu erngup nukinganit isumalluutip ataatsip erngup nukinganik innaallagissiorfinnut tigooqqaasussanut assigiinngitsunut pilersuinermut atorneqarnerani. § 4, imm. 4-imut nassuiaatit takukkit. Erngup kuutsigut imeqarfimmiit kuuttup minnerpaaffissaata atuutsiinnarnissaata pingaartinneqarnera aamma killiliinermut tunngavigineqarsinnaavoq. Pingaartumik taamaattoqarsimasinnaavoq erngup innaallagissiorfimmiit kangerloqarfimmut allamut kuutsinneqarnerani.

Atuinissamut akuersissummik innaallagialaq tigooqqarneqartussaq annerpaaffissalerlugu atugassarititaasussanik ilaqartumik killilersuineq, assersuutigalugu nukimmik aalajangersimasumik annertussusilimmik sumiiffimmut ineqarfigineqartumut il.il. imaluunniit Namminersorlutik Oqartussanut imaluunniit suliffeqarfimmut Namminersorlutik Oqartussat toqqarsimasaannut pilersuinissamik piumasaqaateqarnermut atatillugu atorneqarsinnaavoq.

Imm. 3-imut

Imm. 3-mi erngup nukingata innaallagissionermut atorneqarnissaanut akuersissutip sivisunerpaamik ukiuni 40-ni atuuttussanngorlugu nalunaarutigineqarsinnaanissaa aalajangersarneqarpoq, taamaattorli takuuk § 10, imm. 2 tassungalu nassuiaatit, taanna malillugu piffissap akuersissuteqarfiusup affaata sinnerunneranni akuersissut sivitsorneqarsinnaalluni. Akuersissut nalinginnaasumik kisermaassisinnaatitaaffinngorlugu nalunaarutigineqartassaaq. Taamaattorli takukkit § 4, imm. 4 tassungalu nassuiaatit. Piffissatigut atugassarititaasut aamma nassuiaatini nalinginnaasuni immikkoortoq 2.6-imi allaaserineqarput.

Imm. 4-imut

Atuinissamut akuersissut piffissamut qinnuteqartup pisariaqartitamisut uppersarsagaanut naleqquttunngorlugu nalunaarutigineqartassaaq.

Piffissap aalajangerneqarnerani Naalakkersuisut ilaatigut atortut imaluunniit pigisat, innaallagissiarineqartumik tigooqqaasussat teknikkikkut aningaasaqarnikkullu atasinnaassusii pingaartissavaat.

Erngup nukingata innaallagissionermut atorneqarnissaanut akuersissut assersuutigalugu aatsitassarsionermi pilersuinissamut naatsorsorlugu nalunaarutigineqarpat, aatsitassarsiorfiup atorneqarnissaanut piffissaq atorneqartussatut naatsorsuutigineqartoq tunngavigineqassaaq. Tassani Kalaallit Nunaanni atortussiassat aatsitassanit pisut pillugit inatsit naapertorlugu atuinissamut akuersissut nalunaarutigineqartoq piffissamut sumut atorneqassanersoq pingaartinneqassaaq.

§ 8-imut

Imm. 1-imut

Misissueqqaarnissamut atuinissamullu akuersissutininik suliffeqarfinnut namminersortitanut, piginneqatigiiffinnut aktiaatileqatigiiffinnulluunniit kiisalu ingerlatseqatigiiffioriaatsinut assigusunut Kalaallit Nunaanni angerlarsimaffeqartunut nalunaaruteqartoqarsinnaavoq.

Ingerlatseqatigiiffiit ilusiisa angerlarsimaffiillu killilerneqarneranni, ingerlatseqatigiiffiit akileraarutissaasa isertitanillu akileraarutit Kalaallit Nunaanni akilerneqartussaanagerat siunertarineqarpoq. Tassalu akuersissutip tunniunneqannginnerani ingerlatseqatigiiffik Kalaallit Nunaanni inuussutissarsiutinik ingerlataqarneq pillugu Inatsisartut inatsisaat nr. 12, 12. november 2001-imeersoq naapertorlugu pilersinneqarsimassaaq.

Annertusititsinermi “kiisalu ingerlatseqatigiiffiit ilusaat assingusut” pineqarpoq, nunani allani ingerlatseqatigiiffiit Kalaallit Nunaanni taaguutaasutut taaguuteqanngikkaluarlutik piginneqatigiiffinnut aktiaatileqatigiiffinnullu assingusumik ilusilerneqarsimasinnaammata. Tassani ingerlatseqatigiiffiloriaatsit, suleqataasut arlaannaataluunniit ingerlatseqatigiiffiup pisussaaffiit toqqaannartumik pisuussutsimilluunniit ilaannik akisussaassuseqarfiginngisaat, kisiannili akileeqataassutigineqartut tamarmiusut tunngavigalugit nammaqatigiillutik akisussaassuseqarfigisaat pineqarput (piginneqataasut imaluunniit aningaasaliisut). Tassalu akuersissutit soqutigisaqatigiiffinnut tunniunneqarsinnaassanngillat, matumani suleqataasut toqqaannartumik (inuit namminneerlutik) akisussaaffilerneqartussaammata, aammalu pisuussutitik tamaasa tunngavigalugit nammaqatigiillutik ingerlatseqatigiiffiup pisussaaffiit akisussaaffilerneqartussaallutik. Kiisalu akuersissutit ingerlatseqatigiiffinnut, piginneqataasut ataasiakkaat akileeqataassutaat tunngavigalugit akisussaaffeqartartunut tunniunneqarsinnaanngillat, tassani suleqataasooq ataaseq amerlanerusulluunniit pisuussutitik tamaasa (inuit namminneerlutik akisussaaffigisaat) tunngavigalugit soqutigisaqatigiiffiup pisussaaffiit nammaqatigiillutik akisussaasuusussaammata, kiisalu suleqataasut allat (akileeqataassutsit tunngavigalugit suleqataasut) taamaallaat aningaasat aalajangersimasumik annertussusillit tunngavigalugit akisussaasuusussaallutik.

Imm. 2-imut

Naalakkersuisut misissueqqaarnissamut akuersissummik nalunaaruteqarnerminnut atatillugu, ingerlatseqatigiiffiup misissueqqaarnernik ingerlatserusuttup Kalaallit Nunaanni najugaqartussaananeranut piumasaqaat saneqqunniarlugu aalajangersinnaapput. Nunani allani ingerlatseqatigiiffiit Kalaallit Nunaanni ingerlatseqatigiiffittut pilersinneqarsimanngikkaluarlutik, kingusinnerusukkut atuisunngorsinnaaneq siunertarlugu erngup nukinganik isumalluutitik aalajangersimasunik misissueqqaarnissaannik periarfissinneqarnissaat tamatumunnga tunngavigineqarpoq. Ingerlatseqatigiiffiup erngup nukinganik isumalluutitik atuinissaq kissaatigiguniuk, ingerlatseqatigiiffik Kalaallit Nunaanni angerlarsimaffeqartussaavoq.

Imm. 3-imut

Atuinissamut akuersissummik pigisaqartoq aamma nukissiummik piginnittut atuisinnaatitaasutullu pisinnaatitaaffimmik, erngup nukinganik isumalluutitik atuinissamut pisariaqartinneqartumik pigisaqassaaq.

Tassani erngup nukinganik innaallagissiorfiit atortulersuutillu taakkununnga atasut, atuinissamut akuersissutit naannginnerani Namminersorlutik Oqartussanit tiguneqarsimasut, tamatumalu kingorna pisinnaatitaaffimmik pigisaqartumut attartortinneqarsimasut ilaatinneqanngillat, tak. § 11 aamma § 14.

Imm. 3-mi akerlianik allassimavoq, (siunissami) piginnittut atuisinnaatitaanermullu pisinnaatitaaffiit pillugit piumasaqaatit misissueqqaarnernut akuersissutitik piginnittunut atorneqassanngitsut. Taamaalilluni suliffeqarfiit pingaartumik misissueqqaarnernik ingerlataqartut akuersissummik pissarsisinnaanerannut, aammalu paasissutissanik pisariaqartinneqartunik erngup nukinganik atuinissamik soqutiginnittuusinnaasunut pileritsatsitsinnaasunik pilersitseqataasinnaanerinut periarfissanik pilersitsisoqarpoq.

Tamatumanili suliffeqarfiit taamaattut misissuinerit naammassineriniit piffissap naleqquttup iluani angusaminnik tunisinissamut periarfissaqarnissaat pisariaqartussaavoq. Siunnersuummi matumani misissueqqaarnermi angusat misissueqqaarnissamut akuersissutip naaneraniit ukiut pingasut ingerlanerini tunisinaasariaqaraat piunasaqaatigineqarpoq, tak. § 6, imm. 2 tassungalu nassuiaatit.

Imm. 4-imut

Imm. 4-mi misissueqqaarnissamut atuinissamullu akuersissuteqarnissamut Naalakkersuisut tamatumunnga pilersaarummik akuersisimanissaasa piunasaqaatigineqarnera erseqqissarneqarpoq. Pilersaarummi uppersarneqassaaq pisinnaatitaaffimmik pigisaqartup qanoq iliorluni misissueqqaarneq atuinerlu isumannaatsumik naapertuuttumillu ingerlanneqassanersoq qulakkeerniarneraa. Naalakkersuisut atugassarititaasussanik erseqqinnerusumik aalajangersaasinnaapput, tak. § 9 tassungalu nassuiaatit.

§ 9-mut

Imm. 1-imut

Naalakkersuisut misissueqqaarnissamut imaluunniit atuinissamut qinnuteqaatip suliarineranut atatillugu, ilaatigut inatsisissatut siunnersuut manna ilaatigullu maleruagassanut tunngaviusut allat naapertorlugit, misissueqqaarnermut atuinermullu pingaaruteqartut tunngavigalugit nalilersugassat pisariusut arlalissuit nalilersortussaavaat.

Naalakkersuisut apeqqummut tassunga maleruagassanik aalajangersaasinnaanerat akuersissutaareersunik allanngortitsisinnaanermik kinguneqassanngilaq. Naalakkersuisut misissueqqaarnissamut atuinissamulluunniit akuersissuteqarnissamut atugassarititaasussanik nutaanik maleruagassiussappata, maleruagassat siunissami akuersissutaasartussanut taamaallaat atuuttussaassapput.

Aalajangersagaq naapertorlugu misissueqqaarnissamut atuinissamullu akuersissuteqartarnermut maleruagassanik sukumiisunik Naalakkersuisut aalajangersaasussaapput.

Naalakkersuisut sutigut maleruagassanik aalajangersaasinnaaneranunat assersuutitut taaneqarsinnaapput, kisiannili taakkununnga killilerneqaratik:

Piffissaliussat:

Naalakkersuisut piffissaliisarneq pillugu maleruagassanik aalajangersaasinnaapput. Piffissaliussaq tassaasinnaavoq qinnuteqaatip tunniunnissaanut ulloq aalajangersimasoq. Aamma anguniakkat ilaanik angusaqarnissamut immikkut ittumik piffissaliisoqarsinnaavoq.

Misissueqqaarnermi suliassat ilusilersornissaat:

Naalackersuisut misissueqqaarnermi sulianik ilusilersuinermi piumasaqaatit pillugit maleruagassanik aalajangersaasinnaapput. Assersuutigalugu misissueqqaarnissamut periutsit immikkut atorneqarnissaat pineqarsinnaavoq.

Piffissamut pilersaarut:

Naalackersuisut misissueqqaarnerup aallartinneqarnissaanut ingerlanneqarnissaanullu aammalu sanaartornissamut piffissamut pilersaarusiap suliarineqarnissaanut akuerineqarnissaanullu atugassarititaasussat pillugit maleruagassanik aalajangersaasinnaapput.

Nalunaarusiamik suliaqartarnek:

Naalackersuisut nalunaarusiortarnissamut ilusiliussassanik imarisassaanullu piumasaqaatit pillugit maleruagassanik aalajangersaasinnaapput, ilanngullugit nalunaarusiap qanoq itisiliitigisumik suliarineqarnissaa aammalu ukiumut nalunaarusiap qassit suliarineqartarnissaat.

Aaqqissuussaanikkut teknikkikkullu pisinnaasanut uppersaasiinissaq:

Naalackersuisut uppersaasiornissamut suliffeqarfiup aaqqissuussaanikkut teknikkikkullu suliassamik pineqartumik naammassinnissinnaaneramik maleruagassanik aalajangersaasinnaapput. Tassani assersuutigalugu aaqqissuussaanikkut teknikkikkullu pisinnaasat makkunuunatigut uppersaaserneqassasoq piumasaqaatigineqarsinnaavoq:

- a) siusinnerusukku suliaasimasunut innersuussutit,
- b) teknikkikkut siunnersorteqarnek pillugu paasissutissat,
- c) pitsaassutsinik qularnaarisarnermut aaqqissuussisimaneq pillugu paasissutissat,
- d) peqaraanni misissuisarnermut aaqqiisimaneq pillugu paasissutissat,
- e) sulisut pingaaruteqartut suliatigut piginnaasaat pillugit paasissutissat,
- f) avatangiisinik aqutsissutit pillugit paasissutissat,
- g) sulisoqarnek pillugu paasissutissat,
- h) pilersuisunut pilersuisunik peqaraanni paasissutissat.

Aningaasalersuineq pillugu uppersaasiinissaq:

Misissueqqaarnissamut imaluunniit atuinissamut akuersissutinut atugassarititaasussat pingaaruteqartunut ilaasussatut naatsorsuutigineqarpoq, qinnuteqartoq akuersissut, tak. § 20, imm. 2, malillugu suliaqarnissap naatsorsuutigineqartup naammassisinnaanissaanut pisariaqartumik qularnaveeqqusiinnaassasoq imaluunniit sillimmasiussaqaarsinnaassasoq. Taamaattumik Naalackersuisut misissueqqaarnissap aningaasalersorneqarnissaanut uppersaasiinissamut maleruagassanik aalajangersaasinnaapput. Tassani assersuutigalugu ingerlatseqatigiiffimmi naatsorsuutinut akiliisinnaassutsimullu piumasaqaateqartoqarsinnaavoq.

Naalackersuisunut nalunaaruteqarnissamut qularnaveeqqusiinissamullu piumasaqaatit:

Misissueqqaarnissamut atuinissamullu akuersissutip allanut tunniunneqarneranut atatillugu piumasqaatit pillugit maleruagassanik aalajangersaasoqarsinnaavoq, ilanngullugit pissutsit immikkut ittut Naalakkersuisunut nalunaarutigineqarnissaasa piumasqaatigineqarsinnaanera. Tassani assersuutigalugu suliffeqarfiit nutaat immikkut ittumik qularnaveeqqusiisariaqarnissaat pineqarsinnaavoq.

Saliinissaq sanaartukkanillu piiaanissaq:

Naalakkersuisut saliinissamut sanaartukkanillu misissueqqaarnermut atorneqartunik piiaanissamut maleruagassanik aalajangersaasinnaapput, ilanngullugu qularnaveeqqusiinertut ilusilimmik, tak. § 20, imm. 2. Aamma assersuutigalugu sanaartukkanik piiaanermut periutsinik atuinissamik piumasqaatinik imaluunniit atortut atoqqinneqarsinnaasut pillugit aalajangersakkanik aalajangersaasoqarsinnaavoq.

Avatangiisini pissutsinik aqqeeqqinnissaq aamma sillimmasiussaqrneq:

Naalakkersuisut avatangiisini pissutsinik aqqeeqqinnissamut maleruagassanik aalajangersaasinnaapput. Tassani assersuutigalugu naasut immikkut ittut ikkussoqqinnissaat pineqarsinnaavoq. Aamma sapsuat atortullu tassunga atasut piiarneqarnissaat piumasqaatigineqarsinnaavoq. Aamma aningaaserivitsigut qularnaveeqqusiinikkut imaluunniit aningaasanik illuartitsinikkut qularnaveeqqusiinissamut piumasqaatinik aalajangersaasoqarsinnaavoq, tak. § 20, imm. 2.

Sanaartugassap ilusilersorneqarnissaa suliarineqarnissaalu, aqqusersuutit il.il. ilanngullugit:

Naalakkersuisut aqqusersuutininik pilersaarusiornissamut, suliaqarnissamut aningaasalersuinissamullu, erngup nukinganik innaallagissiorfiup aamma pilersuinermi aqqusersuutit avataanniittut akornanni attaviliinissamik pisinnaatitsissummik pigisaqartup pisussaaffilerneqarnissaa pillugu maleruagassanik aalajangersaasinnaapput. Erngulli nukinganik innaallagissiorfimmi innaallagissiarineqartoq suliffissuarni tunisassiornermut atorneqassappat, pisinnaatitaaffimmik pigisaqartup avammut pisortatigoortumik siaruarternermut aqqusersuutininut attaviliinissap aningaasalersorneqarnissaanik pisussaaffilerneqarsinnaangilaq.

Erngup nukinganik innaallagissiorfiup teknologii pitsaanerpaaq tunngavigalugu aammalu atortut EU-mit akuerisaasut atorlugit pilersaarusiorneqarnissaanut sananeqarnissaanullu piumasqaatinik aalajangersaasoqarsinnaavoq.

Tunisassiornermi pisinnaasat atorneqanngitsut aamma tamanut pilersuinermik isumaginnittunut pilersuineq:

Tunisassiornermi pisinnaasanik atorneqanngitsunut tunngatillugu pilersaarusiornissamut, suliaqarnissamut aningaasalersuinissamullu, aammalu pisinnaatitsissummik pigisaqartoq pisortanut imaluunniit ingerlatseqatigiiffinnut pisortanit tamakkiisumik ilaannaasumilluunniit pigineqartunut innaallagissamik pilersuinnissamik pisussaaffeqartoq pillugu maleruagassanik Naalakkersuisut

aalajangersaasinnaapput. Misissueqqaarnissamut imaluunniit atuinissamut akuersissutit aalajangersimasut ilusilersorneqarnerini, ilaatigut illoqarfimmi qanittumiittumi innuttaasut aamma innaallagissamik pilersuineranut pioreersumut kattussinissamut periarfissat tunngavigineqartussaassapput. Innaallagissiarineqartoq suliffissuarni tunisassiornermut atorneqassappat, aammalu Naalakkersuisut pisinnaatitaaffimmik pigisaqartoq pisortatigoortumik, imaluunniit ingerlatseqatigiiffimmut pisortanit tamakkiisumik ilaannaasumilluunniit pigineqartumut innaallagissamik pilersuinissamik pisussaaffilerpagu, innaallagissiaq pisortatigoortumik atugassiisuutigineqartussatut pisariaqartoq sinnerlugu annertussuseqassanngilaq. Aalajangersakkamut siunertaasoq tassaavoq, maleruagassat taassuma pisariaqarnera malillugu suliamut tunngasumik missiliorlugu aalajangersarneqartarnissaa pillugu aalajangersakkanik imaqassasut. Innaallagissamik pisortatigoortumik tunisinermi suliffissuup tunisassiortup attaviliiffiusimasup tunisassiornermini annaasaqarneranik kinguneqartussaana, taamaalillunilu pisinnaatitaaffimmik pigisaqartup annertuumik nammakkerneqartussaana pissutigalugu killiliusaaq aalajangersarneqarpoq.

Naalakkersuisut pisinnaatitaaffimmik pigisaqartoq pisortatigoortumik pilersuinissamik pisussaaffilissappasut, pisortat pilersuinerannut attaviliinissamut aningaasaqarnikkut teknikkikkullu naleqqunnerusumut aningaasartuutit Naalakkersuisunit akilerneqassapput.

Naalakkersuisut pisinnaatitaaffimmik pigisaqartumut pilersuinissamik pisussaaffiliiniarlutik isumaliuteqarsimagunik, Naalakkersuisut misissueqqaarnissamut akuersissummik nalunaaruteqarnerminni tamanna erseqqissaatigereersimasussaavaat. Tamanna pisimappat pilersuisussaataaneq atuinissamut akuersissutit isumaqatiginninniutigineqarnerata aallartinneraniit ilaatinneqassaaq.

Pisortanut imaluunniit ingerlatseqatigiiffinnut pisortanit tamakkiisumik ilaannaasumilluunniit pigineqartunut innaallagissamik pilersuineq akigititaasullu:

Innaallagissiaq tunisassiarineqartoq suliffissuarmi tunisassiornermut atorneqassappat, innaallagissamut taamatullu nioqqutissanut tunisassiornermut atugassatut eqqunneqartartunut akigititassat periaaseq talip takissusaa tunngavigalugu naatsorsorneqartarnissaannut atugassarititaasussanik aalajangersaasoqarsinnaavoq. Kiisalu aningaasaqarnermut, teknikkimut allamulluunniit ikiorserneqarnermi akiliutissat Naalakkersuisunit akuerineqartarnissaat pillugu atugassarititaasussanik aalajangersaasoqarsinnaavoq.

Innaallagissiarineqartoq suliffissuarni tunisassiornermut atorneqassappat, aammalu Naalakkersuisut pisinnaatitaaffimmik pigisaqartoq pisortatigoortumik, imaluunniit ingerlatseqatigiiffimmut pisortanit tamakkiisumik ilaannaasumilluunniit pigineqartumut innaallagissamik pilersuinissamik pisussaaffilerpagu, innaallagissap tunineqartup akiata naatsorsorneqarnerani tunisassiornermut aningaasartuutit kiisalu piginnaatitsissummik pigisaqartup naleqquttumik iluanaaruteqarnissaa aallaavigalugit naatsorsuisoqassasoq Naalakkersuisut atugassarititaasussatut aalajangersarsinnaavaat. Akinik aqqissuusariaaseq taanna toqqarneqarpoq, pissutigalugu innaallagissiarineqartup akisuallaanngitsumik akilerlugu atorneqarsinnaanissaanut innuttaasut soqutigisaqarnerat, innaallagissiamut tassunga suliffissuit innaallagissiornermik suliaqartut soqutigisaqarnerannut oqimaaqatigiilersitsimmat.

Aaqqiagiinnngissutitik aaqqiisarfik:

Naalakkersuisut aamma pisinnaatitaaffimmik pigisaqartup akornanni akuersissummi atugassarititaasut aalajangersarneqarsimasut naammassineqarsimanersut pillugit aaqqiagiinnngissutit, aalajangiineq inaarutaasumik aalajangerneqarsimatillugu isumaqatigiissitsiniarnikkut eqqartuussivimmuq suliaqqiissutitigineqartassanersoq pillugu Naalakkersuisut aalajangersaasinnaapput. Isumaqatigiissitsiniarnikkut eqqartuussiviup sulineranut, inatsisunik toqqaanermut aammalu katitigaanermut maleruagassat aamma malittarisassat aalajangersarneqarsinnaapput.

Erngup nukinganik innaallagissiorfiup atortullu tassunga atasut tunniunneqarnissaa:

Erngup nukinganik innaallagissiorfiup atortullu tassunga atasut tunniunneqartarnissaat pillugu maleruagassanik Naalakkersuisut aalajangersaasinnaapput, ilanngullugit erngup nukinganik innaallagissiorfiup Naalakkersuisunit tiguneqarneranut atugassarititaasussat erseqqinnerusut. Siunertarineqarpoq Naalakkersuisut erngup nukinganik innaallagissiorfiup tiginissaanut pisussanut pissutsit pillugit maleruagassiorsinnaassat, assersuutigalugu ikaarsaarnermi aaqqiissuussineq il.il.

Tunisassiornerup unitsinneqarnera:

Pisinnaatitsissummik pigisaqartup piffissap akuersissuteqarfiusup naannginnerani erngup nukinganik innaallagissiorfimmit innaallagissiornerminik unitsitsinissani toqqarpagu, erngup nukinganik innaallagissiorfik qanoq pineqassanersoq pillugu maleruagassanik Naalakkersuisut aalajangersaasinnaapput.

Imm. 2-mut

Aatsitassanut inatsimmi suliffeqarfiit aamma aatsitassanut inatsit naapertorlugu oqartussaasut allat suliarininnerisa, aammalu peqqussutit § 9, imm. 1 naapertorlugu Naalakkersuisunit aalajangersarneqarsinnaasut aqutugalugit sukumiinerusumik maleruagassiat akornanni ataqqatigiissitsinissap qulakkeerneqarnissaa aalajangersakkami siunertarineqarpoq. Aalajangersakkami Inatsisartut inatsisaat manna naapertorlugu maleruagassiornermi, aatsitassanut inatsit aamma aatsitassanik suliaqqarfimmi oqartussaasut maleruagassiaat uniorlugit peqqussutitik aalajangersaasoqannginnissaa qulakkeerneqarpoq. Erseqqissaatigineqassaaq, ilaatitsinnginneq isumalluutitut akuersissutip tunniunneqarneranut atuutinngimmat, kisiannili akuersissutitik isumalluutitik atuinissamut pisariaqartinneqartunik suliaqarnermut atuulluni.

Imm. 3-imut

Akuersissutit suliarineqarnerannut akitsuummik akiliisitsisoqarsinnaasoq pillugu Naalakkersuisut maleruagassiorsinnaapput. Misissueqqaarnissamut akuersissutit suliarinerinut, misissueqqaarnermut akuersissutit sivitsorneqarnissaannut aamma atuinissamut akuersissutit suliarinerinut akitsuutitik immikkut ittunik akiliisitsisoqarsinnaassaaq. Aamma akitsuutit ukiumoortumik, soorlu atuisunut

akit nalunaarsuutaat, kiisalu akitsuutip akilernissaanut piffissarititaasut tunngavigalugit iluarsineqartassanersut maleruagassiortoqarsinnaassaaq.

Tamatuma saniatigut akitsuutit akuersissutinik nalunaaruteqareernerup kingorna oqartussaasut suliaqarnerinut atasumik aningaasartuutininut matussutissaassapput, aammalu tamakkiisumik ilaannaasumilluunniit aningaasartuutininut matussutaassanersut aalajangiisoqarsinnaalluni, taakkunungalu Namminersorlutik Oqartussani oqartussaasunit allanit akuersissutinik pissarsiniarnermi oqartussaasunut aningaasartuutissat ilaapput.

Akitsuut oqartussaasut qinnuteqaatinik suliaqarnermut aamma uppernarsaatissanik paasissutissanillu pisariaqartinneqartunik pissarsiniarnermut aningaasartuutissatut missiliugaannit annerutinneqarsinnaanngilaq, imaluunniit oqartussaasut nakkutilliinermi suliaannut, suliffeqarfimmillu Inatsisartut inatsisaanni matumani aalajangersakkat malillugit akuersissutit naapertorlugit nakkutilliinerannut atatillugu aningaasartuutaannit annerutinneqarsinnaanani.

Imm. 4-mut

Naalakkersuisut pisinnaatitaaffimmik pigisaqartoq atuinissamut akuersissummi tunineqarsimasoq akitsuutinik (royalty) oqartussaasunut akiliisassasoq pillugu maleruagassanik aalajangersaasinnaavoq. Royalty tassaavoq inuiaqatigiit isumalluutit inuiaqatigiinnit pigineqartut atornerarnerinut akiliiffigineqarnissamik periarfissaat. Royalty-p annertussusissaa tunngavissat assigiinngitsut tunngavigalugit aalajangerneqarsinnaavoq. Assersuutigalugu tassani pineqartoq tassaasinnaavoq, erngup nukinganit isumalluutit aalajangersimasut annertussusaat naapertorlugu akitsuusiineq. Akuersissut isumalluummut tamarmiusumut atuutsillugu taanna atornerqarsinnaavoq. Tassani akitsuut pineqartoq aamma tassaasinnaavoq, isumalluummik atuinermiamut tunngasuusoq. Tassani nalinginnaasumik pisinnaatitaaffimmik pigisaqartoq, isumalluutip ilaannaanik atuinissamut akuersissummi pigisaqartoq eqqarsaatigineqartarpoq. Tassani akitsuut pineqartoq aamma, suliffeqarfiup kaaviiartitaanut sinneqartoorutaanulluunniit naleqqiullugu aalajangersarneqarsinnaavoq. Akitsuut (royalty) aamma tunngavissat taaneqartut kattunneri tunngavigalugit aalajangersarneqarsinnaavoq.

Akitsuut tunngavissat aalajangersimasut naapertorlugit imaluunniit isumalluutit aatsitassalluunniit, soorlu uuliap, akiisa ineriartornerat naapertorlugu iluarsineqartassasoq pillugu Naalakkersuisut maleruagassanik aalajangersaasinnaapput.

Akitsuutinik akiliinissamut piumasaqaatinik aalajangersaasoqarsimatillugu, tamanna akuersissummi pineqartumi allassimassaaq, taamaalillunilu suliffeqarfiup akitsuutinik akiliinissaminut piumasaqaatit siumoortumik ilisimariissavai. Akuersissutip suliarineqareernerata kingorna Naalakkersuisut akitsuutinik akiliinissamut piumasaqaatinik aalajangersaasinnaanngillat.

Imm. 5-imut

Siunnersuummi imm. 5 malillugu Naalakkersuisut qanoq pisoqartillugu akuersissutinik annasaqarsinnaanermut imaluunniit utertitsisinnaanermut maleruagassanik aamma aalajangersaasinnaapput. Aalajangersakkami misissueqqaarnissamut imaluunniit atuinissamut akuersissummik annasaqarsinnaaneq utertitsisinnaanerlu pillugit atugassarititaasussanik

sukumiinerusunik aalajangersaanissamut tunngavissaqarnissaq siunertarineqarpoq. Atugassarititaasussat akuersissutininut ataasiakkaanut suliaassanullu aalajangersimasunut, aammalu tamatumunnga atugassarititaasussatut aalajangersarneqarsimasunut allanut naleqqussarneqarsinnaassagunik akuersissummi aalajangersimasumi takuneqarsinnaassapput.

Naalackersuisut atugassarititaasussat pillugit maleruagassanik aalajangersaasinnaanerat akuersissutaareersunik allanngortitsisinnaanertut atorneqassanngilaq. Naalackersuisut § 9, imm. 5 naapertorlugu annaasaqarsinnaanermut utertitsisinnaanermullu maleruagassanik nutaanik aalajangersaassappata, maleruagassat siunissami akuersissutaasartussanut taamaallaat atuutissapput.

Assersuutigalugu akuersissutip utertinneqarnissaa pillugu maleruagassanik aalajangersaasoqarsinnaassaaq:

- atugassarititaasut peqqusissutilluunniit, Inatsisartut inatsisaanni imaluunniit aalajangersakkani taanna malillugu aalajangersarneqarsimasut malinneqanngippata,
- akuersissummik qinnuteqaammi paasissutissat eqqunngitsut paatsoortitsisinnaasulluunniit tunniunneqarsimappata, imaluunniit
- akuersissummik pigisaqartoq akiliisarnerminik unitsitsilluni nalunaarpat akiliisinnaajunnaartutulluunniit nalunaarutigineqarpat.

Tamatuma saniatigut Naalackersuisut akuersissutit annaaneqartarnerat pillugu maleruagassanik aalajangersaasinnaapput, assersuutigalugu misissueqqaarnissamut akuersissummik tunniussisoqarsimappat, tassanilu pigisaqartup akuersissut piviusumik atorsimanngippagu aammalu misissueqqaarnernik suliaqarsimanngippat.

Aningaasaliissutaasimasut sunniutissallu annertuut utertitsinermut akuersissummillu annaasaqarnermut atasinnaasut eqqarsaatigalugit akuersissummik pigisaqartoq utertitsisoqannginnerani imaluunniit akuersissut annaaneqannginnerani ajornanngippat aaqiinnissamut piffissalerlugu peqqusissummik nalunaarfigineqartariaqarpoq.

§ 10-mut

Imm. 1-imut

Piffissap akuersissuteqarfiusup naannginnerani piffissaalluarallartillugu akuersissut isumaqatiginninniutigineqaqqittariaqarpoq. Taamaattumik akuersissummik pigisaqartup Naalackersuisullu akornanni isumaqatiginninniarnertit aallaaviatigut piffissap akuersissuteqarfiusup qiteqqunnerani aallartinneqartarnissaat § 10-mi aalajangersarneqarpoq. Taamaattorli piffissap naanissaanut ukiut quliinnanngornerani aatsaat.

Naalackersuisut atuinissamut akuersissummik sivitsuinissaq kissaatiginneraat pillugu aalajangiiniarnermi, isumaqatiginninniarnertit inernerit apeqqutaassapput. Naalackersuisut § 12, imm. 1 malillugu erngup nukinganit innaallagissiorfiup tiguneqarnissaa toqqarsimappassuk, isumaqatiginninniarneq tigusinermi atugassarititaasussanut il.il. tunngasuusaaq.

Piffissap atuiffiusup qaangiunnerani isumaqatiginninniartarnermut tunngatillugu aalajangersagaq aamma sivitsuinerup ingerlaneranut atorneqartartussaavoq. Taamaakkaluartoq matumani isumaqatiginninniarnert sivitueqqinnermik inerneqarsinnaanngillat.

Imm. 2-mut

Atuinissamut akuersissutip sivitsorneqarnissaa aalajangiunneqarpat, taanna sivisunerpaamik ukiut 20-t tikillugit atuuttussatut nalunaarutigineqassaaq. Atuinissamut akuersissut ukiunit 20-nit sivikinnerusuni atuuttussatut Naalakkersuisunit nalunaarutigineqarsinnaavoq. Akuersissut ukiut 20-t qaangiunneranni sivitsoqqinneqarsinnaanngilaq. Naalakkersuisut atuinissamut akuersissummik sivitsuinissaat akuersissummik pigisaqartup pisinaatitaaffiginngilaa.

Sivitsuinissamik aalajangernermi Naalakkersuisut aamma pisinnaatitaaffimmik pigisaqartup akornanni isumaqatiginninniarnert tunngavigineqassapput. Pisinnaatitaaffimmik pigisaqartuq erngup nukinganik innaallagissiorfimmi ingerlaavartumik aningaasaliisarsimappat nutarterisimappallu aammalu pisinnaatitaaffimmik pigisaqartuq siunissami erngup nukinganik innaallagissiorfimmi pisariaqartunik aningaasaliinissamut pisussaaffilersimappat, Naalakkersuisut isumaqatiginninniarnert akuersissummik sivitsuinissaq anguniartariaqarpat. Erngup nukinganik innaallagissiorfiup allilerneqarnissaata isumaqatigiissutigineqarsimanera aamma sivitsuineranut apeqqutaatinneqarsinnaavoq, tassunga ilanngullugu innaallagissamik pisortat aqqusersuutaannut pilersuinissamut periarfissat atugassarititaasullu. Erngup nukinganik innaallagissiorfimmi innaallagissamik tunisassiarineqartumik suliffissuaqarnermut atuisoqarsimappat aamma sivitsuinissap isumaqatiginninniutigineqarnerani tunisassiornermut atasumik suliffissuit tunisassiornerannut aningaasaliisoqarsimanersoq apeqqutinut ilaatinneqarsinnaapput. Aamma isumaqatiginninniarnert erngup nukinganik tunisassiorfik tassungalu atasumik suliffissuit tunisassiornerat suliassaqaarfimmi piumasaqaatit pitsaassuserititassallu akuerisaasut tunngavigalugit ingerlanneqarnissaat siunissamilu ingerlanneqarumaarnissaannut isumaqatigiissutinut tunngatinneqarsinnaapput.

Atuinissamut akuersissummi siullermi piumasaqaatit sunik imaqarnersut aammalu pisinnaatitaaffimmik pigisaqartuq piumasaqaatinik sunik naammassinnissanersoq eqqornerusumik aalajangersarneqarsinnaavoq. Pisinnaatitaaffimmik pigisaqartup piumasaqaatit naammassisimappagit, pisinnaatitaaffimmik pigisaqartup sivitsuiffigineqarnissaa isumaqatiginninniarnert aallaavigineqassaaq.

Isumaqatiginninniarnert angusaqarfigineqartussaannngitsut paasinarsippat, erngup nukinganik innaallagissiorfik tiguneqassanersoq Naalakkersuisut aalajangersinnaavaat.

Kiisalu sivitsuinissamik isumaqatiginninniarnert atatillugu akitsuutinut atugassarititaasut isumaqatiginninniutigineqarqissinnaapput.

Atuinissamut akuersissutit ukiut 20-t angullugit sivitsorneqarsinnaanissaannut erngup nukinganik innaallagissiorfiup tamarmiusup tamakkiisumik nalikilliliiffigineqarsimanissaa siunnersuummi pingaartinneqarpoq. Taamatuttaaq politikikkut qilersorsimaneqangitsumik iliuuseqarnissamut qulakkeerinnissap pisariaqartinneqarsinnaanerat pingaartinneqarpoq. Piffissatigut atugassarititaasut aamma nassuiaatini nalinginnaasuni immikkoortoq 2.6-imi allaaserineqarput.

Imm. 3-mut

Atuinissamut akuersissutip naanerata kingorna pisussanut isumaqatiginninniarnit angusaqarfiusimanngippata, atuinissamut akuersissutip naanerata kingorna erngup nukinganik innaallagissiorfiup tiguneqarnissaa pillugu Naalakkersuisut aalajangiisnaapput.

§ 11-imut

Aalajangersagaq malillugu akuersissutip atuunneranut piffissap naanissaa sioqqullugu akuersissummik piginnittup erngup nukinganik innaallagissiorfiup Namminersorlutik Oqartussanut tunniunneqarnissaa pillugu isumaqatigiissuteqarfigineqarsinnaanissaanut Naalakkersuisut piginnaatinneqarput.

Atuinissamut akuersissummut piffissap naanissaa sioqqullugu, tigusinissamik isumaqatigiissutip saniatigut akuersissummik piginnittup tiguserup kingorna, atugassarititaasunik, tak. § 14, sukumiisunik, soorlu erngup nukinganik innaallagissiorfimmik alliliinissamut nutarterinissamulluunniit tunngasunik suliaqarluni erngup nukinganik innaallagissiorfimmik attartorsinnaanissaa isumaqatigiissutigineqarsinnaavoq.

§ 12-imut

Imm. 1-imut

Aalajangersakkami tiguisinnaatitaaneq maleruagassiuunneqarpoq. Tiguisinnaatitaanermi erngup nukinganik innaallagissiorfiup saniatigut pisinnaatitaaffimmik pigisaqartup aaqissuussinerit pigisai ilaatinneqarput, tak. § 8, imm. 3. Tiguisinnaatitaaneq aamma siunnersummut nassuiaatini nalinginnaasuni immikkoortoq 2.8-imi sammineqarpoq.

Attaveqaatit, inissiat, teknikkikkut atortorissaarutit atortullu, erngup nukinganik innaallagissiorfimmut atasutut sananeqarsimasut pisiarinqarsimasulluunniit Namminersorlutik Oqartussanit pigineqariinngikkunik, Inatsisartut inatsisaanni matumani aalajangersakkat naapertorlugit Namminersorlutik Oqartussanit tiguneqassapput. Attaveqaatit tassaasnaapput umiarsualivinni atortut, aqqusernit mittarfillu.

Inissianut tunngatillugu oqaatigineqassaaq, tiguisinnaatitaanermi inissiat erngup nukinganik innaallagissiorfiup ingerlanneqarneranut sullinneqarneranullu atorpeqartut pineqarmata. Tiguisinnaatitaanermi inissiat allat, soorlu ingerlatseqatigiiffiup pisortaanit allaffimmilu sulisuinit atorpeqartut pineqanngillat.

Atuinissamik akuersissutip tunniunneqarnerani imaluunniit akuersissummut piffissaliussap naanerani erngup nukinganik innaallagissiorfiup taassumalu atortuisa Namminersorlutik Oqartussanit tiguneqarnissaannut aalajangiinissamik Naalakkersuisut pisussaatinneqanngillat. Tassani assersuutigalugu erngup nukinganit isumalluutit innaallagissiornermut atorpeqarunnaassasut Naalakkersuisut naliliinerat pissutaasimasinnaavoq.

Atuinissamut akuersissutip naanissaa tikillugu piffissap qanorluunniit ilinerani erngup nukinganik innaallagissiorfik atortullu tassunga atasut Namminersorlutik Oqartussanit tiguneqassasut Naalakkersuisut aalajangersinnaavaat. Tigusinissaq siusinnerpaamik piffissap atuinissamut akuersissuteqarfiusup naanerani pisinnaavoq, § 11 naapertorlugu Naalakkersuisut aamma pisinnaatitaaffimmik pigisaqartup akornanni allamik isumaqatigiissuteqartoqarsimangippat.

Naalakkersuisut tigusinissamik aalajangernissamut taarsiullugu § 10, imm. 2-imi akuersissummik nutarterisarnermut tunngasumi aalajangersakkat naapertorlugit nutaamik atuinissamut akuersissuteqarlutik atuinissaq ukiut 20-it tikillugit sivitsorsinnaavaat. Sivitsuinermut piffissap naanerani Naalakkersuisut erngup nukinganit innaallagissiorfik tigussanngorsimappassuk, Naalakkersuisut erngup nukinganit innaallagissiorfimmik piginnittuunermut pisussaaffimminnik isumaginninnerminnut ilaatillugu, piginnaatitsissumik pigisaqartumut tassunga erngup nukinganit innaallagissiorfik tigutissinnaavaa (pisiaritillugu) aammalu atuinissamut akuersissummik tunisinnaallugu, tamanna Naalakkersuisut aamma piginnaatitsissummik pigisaqartup soqutigisarippassuk.

Inatsisissatut siunnersuummi matumani Namminersorlutik Oqartussat innaallagissiorfimmik tigusaminnik allamut tunisinnaanerannut piginnittuusinnaanermut maleruagassiortoqanngilaq. Innaallagissiorfimmik taamaattumik tunisinissaq Namminersorlutik Oqartussat pigisaminnut tunngatillugu aalajangiisnaanerannut maleruagassani nalinginnaasuni maleruagassiuunneqarpoq.

Pisussaaq inatsisissatut siunnersuut manna naapertorlugu erngup nukingata innaallagissiornermut atornerqarneranik nangitsinissamut akuersissummik pissarsisinnaassaaq.

Tunisinerimi inuiaqatigiinni pingaartitassat pillugit ataatsimut naliliineq tunngavigineqassaaq. Tassani ilaatigut tunisinerimut akiusooq taassumalu aningaasalersorneqarnissaa, atuinissamut akuersissutip ilusilersorneqarnissaa, tassungalu ilanngullugu atugassarititaasut sukumiisut, aammalu erngup nukinganit isumalluutininik atuinerup imminut akilersinnaasumik pitsaasumillu ingerlaannarnissaanut periarfissat ilaatinneqassapput.

Tunisinerimut taarsiullugu Naalakkersuisut aalajangersinnaapput innaallagissiorfik tiguneqarsimasooq § 14 malillugu attartortinneqassasooq, imaluunniit aalajangersinnaallutik piginnittutut pisussaaffitik allatut atussallugit.

Siunnersuut manna tunngavigalugu erngup nukinganik innaallagissiorfimmik tiguneqarsimasumik tunisinerimut atatillugu atuinissamut akuersissummik aammalu erngup nukinganik innaallagissiorfimmik pigisaqartuusimasooq immikkut ittunik pisinnaatitaaffilissallugu Naalakkersuisut pisinnaatitaanngillat pisussaataatillaunniit.

Imm. 2-mut

Imm. 2 naapertorlugu tiguisinnaatitaaneq, akuersissutip suliarineqarnerani aalajangersarneqarsimasooq Nunatta Eqqartuussiviani nalunaarsorneqartussaavoq. Akiitsoqarfiit tiguisinnaatitaanermut ilaatinneqartut pigisanik qularnaveeqqusiiffiusimasut, assersuutigalugu inissiami innaallagissiorfimmittut atasumi, tigusinissamit aammalu Namminersorlutik Oqartussat pigisanik qularnaveeqqusiunneqarsimasunik tigusinissaanniit kingulliunneqassapput. Qularnaveeqqusiussat nammagassallu allat tigusineq kisiat tunngavigalugu

nalunaarsorneqarunnaarnissaat Namminersorlutik Oqartussanit piunasaqarineqarsinnaavoq, tak. § 13, qularnaveeqqusiiffigineqarsimasut pisinnaatitaaffinnillu allanik pigisaqartut tamatumunnga taarsiiffigineqarnissamik piunasaqarsinnaanatik.

Imm. 3-imut

Imm. 3-mi aalajangersarneqarpoq akuersissutip atorunnaarnerani Namminersorlutik Oqartussat tiguseranni erngup nukinganik innaallagissiorfiup taassumalu atortuisa aallaaviatigut tamakkiisumik ingerlasinnaassasut. Ilaatinneqanngitsoq tassaavoq atugassarititaasut taamaattut naleqqutinngitsumik nammakkersuutaasussaanerat ersarilluinnarpat, assersuutigalugu innaallagissiorfik ikuallattoqarneratigut atorsinnaajunnaarsimappat aammalu sanaqqinnissaa aningaasaqarnikkut piginnittumut isumaqanngippat.

“Tamakkiisumik ingerlasinnaasoq”-mik oqarnermi pineqarpoq innaallagissiorfik, erngup nukinganit isumalluutit annikinnerulersimangippata nukissamik pilersaarutaasumik annertussusilimmik killilersugaanngitsumillu tunisassiorsinnaasoq, aammalu erngup nukinganit innaallagissiorfik annertuumik ajoquteqanngitsoq ingerlatsinermullu pingaaruteqartunik amigaateqanngitsoq.

Imm. 4-mut

Imm. 3-mi aalajangersakkap naammassineqarnissaa qulakkeerniarlugu, imm. 4-mi Naalakkersuisut erngup nukinganik innaallagissiorfiup tiguneqarnerani ingerlatsinerup ingerlaannarera qulakkeerniarlugu tamakkiisumik akornuteqanngitsumillu innaallagissiorfimmu isersinnaanissaat aalajangersarneqarpoq.

Naalakkersuisut erngup nukinganik innaallagissiorfimmik tigusinissamik piareersarnerminnut atatillugu, kiisalu erngup nukinganik innaallagissiorfiup atortullu tassunga atasut ingerlasinnaanissaat qulakkeerniarlugu innaallagissiorfimmu atortunullu tassunga atasunut isernissamut pisinnaatitaapput.

Naalakkersuisut erngup nukinganik innaallagissiorfimmu atortunullu tassunga atasunut isersinnaatitaanerat, Naalakkersuisut tigusinissamut piffissaliussatut nalunaaruteqarnerisa ullulerneqarneraniit ukiut pingasut tikillugit atuutissaaq.

“Atuinissamut akuersissummik pigisaqartumut annertunerusumik ajoqutaanngitsumik aningaasartuutaanngitsumillu”-mik oqarnermi isuma tassaavoq, Naalakkersuisut pisinnaatitaaffimmik pigisaqartumut taamaallaat erngup nukinganik innaallagissiorfiup tamakkiisumik ingerlasinnaaneranut piunasaqarineqarsinnaasunut naapertuuttunik aningaasartuuteqartitsinnaanerat. Tamatuma saniatigut erngup nukinganik innaallagissiorfimmu isersinnaaneq sapinngisamik pisinnaatitaaffimmik piginnittoq isumaqatigalugu, taamaalillunilu ingerlatsinermik akornusiivunngitsumik ataqatigiissaarneqartariaqarpoq. Kiisalu pisinnaatitaaffimmik pigisaqartup sulisuanit immikkut ilisimasalimmit ikiorsiiuusariaqartumik misissuinissap, sulisup immikkut ilisimasallip erngup nukinganik innaallagissiorfimmuinnera iluatsillugu pinissaanut piffissat sapinngisamik ataqatigiissaarneqartariaqarput. Taakku saniatigut tigusinissap piareersarneqarneranut iliussissat pisariaqartinneqarsinnaasut ingerlanneqarsinnaapput,

taamaattorli tamanna ulluinnarni ingerlatsinermi annertuumik akornusersuinernik imaluunniit annertunerusumik aningaasartuuteqarfiusumik nassataqassanngilaq.

Imm. 5-imut

Akuersissutip naanerata kingorna Naalakkersuisut erngup nukinganik innaallagissiorfimmik tigusinissartik kissaatiginngippassuk, atuinissamut akuersissummik pigisaqartup suliaqarnini unitsissavaa, aammalu Naalakkersuisut tamatumunnga maleruagassiaat atugassarititaasullu atuinissamut akuersissummi aalajangersarneqartut malillugit erngup nukinganik innaallagissiorfik matussallugu.

Atuinissamut akuersissummik pigisaqartup iliuusissat pisariaqartinneqartut suliarinngippagit, suliassat taakku pigisaqartoq sinnerlugu aammalu taassuma akiligassaanik annaasaqaatigisinnaasaanillu Naalakkersuisunit suliarineqassapput, tak. § 18, imm. 2.

§ 13-imut

Imm. 1-imut

Aalajangersakkap atuutilerneratigut Namminersorlutik Oqartussat tigusineq aallarnerfigalugu pisinnaatitaaffiit taaneqartut Nunatta Eqqartuussiviani nalunaarsorsimajunnaarsinneqassasut piumasarisinnaavaat, tamatumani piginnaatitsissummik pigisaqartoq tamatumunnga taarsiivigineqarnissaminik piumasaqarsinnaanngilaq.

Aalajangersagaq tigusisinnaatitaanermut ilassutaaginnarpoq, tassanilu Namminersorlutik Oqartussat § 12 malillugu erngup nukinganik innaallagissiorfimmik akiitsoqanngitsumik tigusinissaat qulakkeerniarneqarpoq.

§ 14-imut

Namminersorlutik Oqartussanut tunniussinerup kingorna, tak. § 12, Naalakkersuisut innaallagissiorfik akuersissummik piginnittuusimasumut allamulluunniit attartortissinnaavaat. Aammattaaq attartortitsinermi erngup nukingata innaallagissiornermut atorneqarnissaanut akuersissutinik nalunaaruteqartoqartassaaq. Akuersissut siunnersuummi matumani killissarititaasut iluanni nalunaarutigineqassaaq.

Attartornermut isumaqatigiissut piffissami erseqqinnerusumik aalajangerneqartumi atuuttusanngorlugu isumaqatigiissutigineqassaaq. Attartornermut isumaqatigiissummi atugassarititaasut atuinermut akuersissummik nalunaaruteqarnermi atugassarititaasut assigissavaat. Attartornermut isumaqatigiissutip ilusilerneqarnerani erngup nukinganik innaallagissiorfimmik attartornermut akiliutissaq aalajangersarneqarsinnaassaaq, aammalu erngup nukinganik isumalluutini atuisinnaanermut akiliutissaq atuinissamut akuersissummi tassunga atasumi aalajangersarneqassalluni.

Atuinissamut akuersissummik pigisaqartup erngup nukinganik innaallagissiorfik attartortissinnaangilaa. Tamanna atuinissamut akuersissummik pigisaqartup aamma erngup nukinganik innaallagissiorfimmik piginnittup kikkuunerisa paasitineqarnissaannik piumasaaqammi aalajangersarneqareerpoq.

§ 15-imut

Imm. 1-imut

Misissueqqaarnissamut akuersissummik qinnuteqaatip aamma atuinissamut akuersissummik qinnuteqaatip Naalakkersuisunut tunniunneqartussaana aalajangersakkami erseqqissarneqarpoq.

Imm. 2-mut

Imm. 2-mi aalajangersakkami one door tunngavigalugu suleriaatsimik taaneqartumik pilersitsinissaq tunngavissiuunneqarpoq. Suleriaaseq oqartussaasullu suliarinnittarnissaattut naatsorsuutigineqartoq siunnersuummut nassuiaatini nalinginnaasuni immikkoortoq 2.3-imi sukumiisumik sammineqarput, taamaattumillu tassunga innersuussisoqarpoq.

One door tunngavigalugu suleriaaseq tunngavigalugu oqartussaasut suliaqartarnerannik Naalakkersuisut pilersitsinnaanissaasa maleruagassiorneqarnissaa naleqquttut isumaqarfigneqarpoq. Oqartussaasut suliarinnittarnerannik taamaattumik pilersitsinissaq pingaarnernik tunngaveqassaaq, aammalu oqartussaasut suleqataasut akornanni akisussaaffinnik oqarsinnaatitaaffinnillu agguaanissap ersarissuunissaa paatsuuinissamullu tunngaviliinnginnissaa qulakkeerneqassalluni.

Aalajangersagaq Naalakkersuisunut siulittaasup naalakkersuinikkut agguassinissaq pillugu aalajangiisinaaneranik nalinginnaasumik allanngortitsissanngilaq.

Suliat ingerlasarnerat eqqarsaatigalugu naalakkersuisoqarfik nukissiuuteqarnermut sukkulluunniit akisussaasuusooq misissueqqaarnissamut akuersissutinik atuinissamullu qinnuteqaatinik tiguneqartunik suliaqartuusussaavoq, taamaalillunilu oqartussaasut ataqatigiisaa-arsartussaalluni. Tamanna taamaallaat erngup nukinganit isumalluutinut aalajangersimasunut qinnuteqaatinut atuutissaaq. Assersuutigalugu aatsitassarsiornermut atatillugu akuersissummik qinnuteqaat matumani pineqarpat, aatsitassanut pisorta qarfiup/naalakkersuisoqarfiup sukkulluunniit suliaqarfimmik akisussaasuusup aatsitassarsiornermi one door atorlugu suleriaaseq tunngavigalugu qinnuteqaat suliarissavaa, kisiannili nukissiuuteqarnermut naalakkersuisoqarfimmik sukkulluunniit atuuttumut erngup nukinganit isumalluutinik misissueqqaarnissamut aamma atuinissamut akuersissutinik pisariaqartinneqartunik piniassalluni, tak. § 4, imm. 2.

§ 16-imut

Misissueqqaarnissamut akuersissut aamma atuinissamut immikkut ittumik akuersissut nalunaarutigineqartoq kommunip imaluunniit kommunit nunataannut pineqartunut, aammalu aallaaniarnissamut aalisarnissamullu periarfissanut sunniuteqarsinnaavoq. Tamatuma saniatigut

kommunit najukkami nunani pineqartuni ilisimasaqartarput, misissueqqaarnissamut imaluunniit atuinissamut akuersissut naapertorlugu sulinissap piareersarneqarneranut pingaaruteqarsinnaasunik.

Taamaattumik kommunit kalluarneqartussat oqaaseqaateqarnissamut periarfissinneqassapput. Taamannattaq oqartussaasunut toqqaannartumik akuersissuteqartussaangitsunut, kisiannili nunamut misissueqqaarnissamut atuinissamullu akuersissutinit sunniuteqarfigineqarsinnaasunut soqutigisaqarsinnaasunut atuuppoq. Naalakkersuisut atuinissamut akuersissutip sivitsornissaanik aalajangiisussanngorpata tusarniaaneq § 16 malillugu pissaaq. Tamatuma saniatigut pisuni Naalakkersuisut erngup nukinganit innaallagissiorfiup tiguneqarnerani pisussanik aalajangiussisussanngorneranni, atuinissamut akuersissummik Naalakkersuisut aalajangiisussanngorpata tusarniaasoqassaaq. Taamaallit Naalakkersuisut erngup nukinganit innaallagissiorfiup assersuutigalugu tunineqalernerani attartortinneqarnialerneranilu tusarniaasartussaapput.

Naalakkersuisut oqaaseqaateqarnissamut sivikinnerpaamik sapaatit akunnerinik sisamanik piffissaliissapput. Piffissaliussap iluani kommuni imaluunniit kommunit kalluarneqartussat oqartussaasulluunniit oqaaseqaateqanngippata, Naalakkersuisut oqaaseqaateqartoqarnissaa utaqeqqaarnagu akuersissutinik nalunaaruteqarsinnaapput.

§ 17-imut

Imm. 1-imut

Aalajangersakkami akuersissummik qinnuteqartut taamatullu akuersissummik pigisaqartut paasissutissiinissamut pisussaaffeqarnerat maleruagassiorneqarpoq.

Imm. 2-mut

Imm. 2 naapertorlugu paasissutissat suut nalunaarutigineqassanersut, qanoq iluseqassanersut piffissarititaasullu suut iluanni tamakku tunniunneqassanersut pillugit maleruagassanik Naalakkersuisut aalajangersaasinnaapput. Qinnuteqartut uppersaatinik pisariaqartinneqartunik, qinnuteqartup akuersissut qinnutigineqartoq naapertorlugu suliamik ingerlatsinnaaneranut uppersaataasussanik nassiussinissaanut pisussaaffiliisunik maleruagassiorqarsinnaavoq.

Aamma qinnuteqartup imaluunniit pisinnaatitaaffimmik pigisaqartup niuernikkut pissutsit atukkani pillugit paasissutissat nalunaarutigisaasa allagaatinik takunnissinnaatitaanermut maleruagassanut, tassungalugu ilanngullugu pisortat ingerlatsinerat pillugu paasitinneqarsinnaatitaaneq pillugu Inatsisartut inatsisaanni aamma pisortat ingerlatsineranni suliassat suliarineqarnerat pillugu Inatsisartut inatsisaanni maleruagassanut ilaasutut isigineqassanngitsut pillugu maleruagassanik Naalakkersuisut aalajangersaasinnaapput.

Pisortat ingerlatsinerat pillugu paasitinneqarsinnaatitaaneq pillugu Inatsisartut inatsisaat naapertorlugu Naalakkersuisut inatsisitigut immikkut ittumik tunngavissaqartinnatik paasissutissiisutiginneqartut isertuunneqarnissaannik neriorsuuteqarsinaanngillat (mianersuussinissamik neriorsuut). § 17, imm. 2-mi isumaqatigiisuteqarnermi akuersissuteqarnermilu paasissutissat Naalakkersuisunut ilisimatitsissutigineqartut

isertuunneqarnissaannik Naalakkersuisut neriorsuuteqarnissamut tunngavissinneqarnissaat siunertarineqarpoq. Naalakkersuisut oqartussaasutut suliaqarnerminni paasissutissiinissamut pitsaasumik tunngavissaqarnissaasa pingaaruteqarnera siunnersuuteqarnermi tunngavigineqarpoq. Taamaattumik Naalakkersuisut qinnuteqartunut paasissutissanik pingaarutilinnik isertuussassanillu arlalinnik piniarsinnaanissaat siunnersuummi pingaartinneqarpoq. Naalakkersuisut mianersuussinissamik neriorsuisinnaanngippata, tamanna Naalakkersuisut paasissutissanik piniarsinnaanerannut ajoqusiisinnaavoq.

Naalakkersuisut oqartussaasutut qinnuteqaammik suliaqarnerminnut atatillugu akuttunngitsumik avataaniit siunnersortinik immikkut ilisimasalinnik atuisarput. Taamatuttaaq suliffeqarfiit Namminersorlutik Oqartussanit pigineqartut, siunnersuineramik suliaqartut akunnerminni paasissutissanik paarlaasseqatigiittassasut eqqarsaatigineqarsinnaavoq. Pisortat ingerlatsinerat pillugu paasitinneqarsinnaatitaanermut inatsit malillugu oqartussaasut allakkiai suliffiup iluinnaani atugassat paasitinneqarsinnaatitaanermut ilaatinneqanngillat. Allakkiaat suliaqarnerata nalaani siunnersortinut avataaneersunut paarlaaqatigiissutigineqartut, siunnersortit allakkiaat suliamik suliaqarnermut ilaatillugu tigusaraluaat, suliffiup iluinnaani atugassatut isigineqarunnaartarput. Taamaattumik allakkianik paasitinneqarnissamik annertunerusumik qinnuteqaatigineqarsinnaassallutik. Taamaattumik aalajangersagaq siunnersuutigineqartoq tamatuma saniatigut allakkiaat suliaqarnerata nalaani siunnersortinut avataaneersunut paarlaaqatigiissutigineqartut allakkiaat suliffiup iluani atugassatut isigineqaannarissaannut atorineqartussatut eqqarsaatigineqarpoq.

§ 18-imut

Imm. 1-imut

Aalajangersakkami Inatsisartut inatsisaat maleruagassallu taanna tunngavigalugu aalajangersarneqarsimasut, tamatumunngalu atatillugu piginnaatitsissutit malillugit akuersissut naapertorlugu pisinnaatitaaffimmik pigisaqartup sulineranut Naalakkersuisut nakkutilliinerat maleruagassiunneqarpoq.

Oqartussaasut allat inatsisit tamatumunnga tunngaviusussat tunngavigalugit nakkutilliisussaapput, assersuutitut taaneqarsinnaapput kommunalbestyrelsit, avatangiisinik illersuinissaq pillugu Inatsisartut peqqussutaat naapertorlugu nakkutilliisussanngortinneqarsimasut.

Aalajangersakkami akuersissummik pigisaqartup maleruagassat atugassarititaasullu, akuersissummut pineqartumut atuuttut naapertorlugit iliuuseqartarnissaata qulakkeerneqarnissaa siunertarineqarpoq.

Nakkutilliinermi oqartussaasut eqqartuussivimmit aalajangigaanngitsumik aammalu uppernarsaammik atorsinnaasumik takutitsinikkut nakkutilliisinnaatitaanissaannut nakkutiginninnissap pingaartinneqarnera tunngavilersuutigineqarpoq, teknikkimut tunngasunik allaffissornermillu nakkutiginninneq pineqarlutik.

Nakkutilliisut siumut nalunaaqqaaratik takkussinnaapput, kisiannili aamma nakkutilliineq periaaseq aalajangersimasoq malillugu nakkutiginninnertut ingerlanneqarsinnaalluni.

Imm. 2-mut

Akuersissummik pigisaqartup Naalakkersuisut peqqusissutaat malinngippagu, peqqusissutaasoq akuersissummik pigisaqartup akiligaanik annaasaqaatigisinnaasaanillu Naalakkersuisut suliaritissinnaavaat.

“Ingerlatsinermi ileqqorissaarnissaq” malillugu peqqusissutip akuersissummik pigisaqartup akiligaanik annaasaqaatigisinnaasaanillu Naalakkersuisunit suliaritinneqannginnerani:

- akuersissummik pigisaqartoq peqqusissutip naammassinissaanut piffissalernerqarsimasariaqarpoq, aammalu piffissaliussaqaq taanna qaangiussimasariaqarluni, kiisalu
- peqqusissut naammassineqanngippat oqartussaasut akuersissummik pigisaqartup akiligaanik annaasaqaatigisinnaasaanillu iliuusissanik pisariaqartunik iliuuseqassasut, akuersissummik pigisaqartoq ilisimatinneqarsimasariaqarpoq.

Kiisalu assigiisitsinissamut tunngaviusut malillugit iliuuseqarneq tamatumuunakkut anguneqartussamut naapertuutissaaq. Assigiisitsinissamut tunngaviusut imminut ikiorniarluni suliniuteqarnermut taamatullu aningaasaqarnikkut sunniutissanut atuupput.

§ 19-imut

Imm. 1-imut

Aalajangersakkami misissueqqissaarnissamut atuinissamulluunniit akuersissutit Naalakkersuisunit Nunatta Eqqartuussiviani nalunaarsortinneqartussaannerat aalajangersarneqarpoq.

Imm. 2-imut

Misissueqqaarnissamut atuinissamulluunniit akuersissummik tunniussineq sunaluunniit Naalakkersuisunit akuerineqartussaasoq aalajangersakkami allassimavoq.

Akuersissutinik tunniussinerit taamaattut qaqutigooortumik iliuuseqarnerussanngitsut, tamannalu aallarniutaasumik misissuinerit atuilersinnaanermut ineriartortitsinerup nassatarisaatut pissusissamisoortumik ilaaginnarsinnaassasut naatsorsuutigineqarpoq. Tunniussinerit taamaattut aningaasalersuinermit tunngaveqarnissaat ilimagineqarsinnaavoq.

Tunniussineq toqqaannartumik tunniussinerusinnaassaaq, tassanilu akuersissuterpiaq pisinnaatitaaffimmik pigisaqartumit ataatsimiit pisinnaatitaaffimmik pigisaqartumut allamut tunniunneqarsinnaavoq, imaluunniit toqqaannanngitsumik tunniussinerusinnaavoq, tassanilu akuersissuterpiaq tunniunneqassanngilaq, kisiannili pisinnaatitaaffimmik pigisaqartoq tunniunneqarsinnaalluni, assersuutigalugu suliffeqarfiup pisiarineqarnerani.

§ 9, imm. 1 naapertorlugu Naalakkersuisut akuersissummik tunniussinerminni atuinissamut akuersissutinik tunniussisoqassappat tamatumunnga atatillugu atugassarititaasussanik aalajangersaareernissamut periarfissaqareerput.

Aalajangersakkap atuutilernerani tunniussinissamut atugassarititaasut illuatungeriit akornanni isumaqatigiissutigineqartut oqartussaasunit akuerineqartussanngussanngillat.

Imm. 3-imut

Imm. 3-mi allassimavoq misissueqqaarnissamut imaluunniit atuinissamut akuersissut taarsigassarsinermi aammalu akiligassalinnik malersuinerni qanorluunniit ittuni qularnaveeqqusiunneqarsinnaanngitsoq. Assersuutigalugu akuersissut akiliutaagallartut atorneqarsinnaanngilaq, aammalu akiliisinnajunnaartoqarnerani akuersissut allamit tiguneqarsinnaanngilaq. Pisinnaatitaaffinnik pigisaqartut akornanni § 8-imi aalajangersakkanik naammassinnissinnaanngitsunik, imaluunniit Naalakkersuisunit akuerineqarsinnaanngitsunik peqarnissaa pinngitsoorneqassappat aalajangersagaq pisariaqarpoq.

§ 20-imut

Imm. 1-imut

Aalajangersakkami allassimavoq misissueqqaarnissamut imaluunniit atuinissamut akuersissummik pigisaqartoq akuersissut malillugu suliaqarnermi ajoqusikkanut, taarsiisussaataitanermit maleruagassat nalinginnaasut malillugit taarsiisussaataitaasoq. Tassalu taamatut suliaqarnermi kinaassusersiunngitsunik taarsiisussaataitanissamut maleruagassanik aalajangersaasoqanngilaq, tamatumani tamanna inatsimmi allami allassimanngippat.

Imm. 2-imut

Imm. 2 malillugu akuersissummi pisinnaatitaaffimmik pigisaqartup taarsiisussaataitanerata sillimmasiissummut allatulluunniit qularnaveeqqusiisummut ilaatinneqarnissaanut atugassarititaasunik aalajangersaasoqarsinnaanera oqaatigineqarpoq. Kingulliullugu taaneqartoq assersuutigalugu atugassarititaasut Naalakkersuisunit akuerineqartut tunngavigalugit aningaaserivitsigut qularnaveeqqusiisutaasinnaavoq. Aamma aalajangersakkami sillimmasiisummik allatulluunniit qularnaveeqqusiisummik kattussisoqarnissaanut atugassarititaasussanik aalajangersaasinnaaneq periarfissinneqarpoq. Imm. 2-imi aalajangersagaq eqqarsaatiginngikkaluarlugu inatsit alla, soorlu sullivimmi ajoqusernarnerit pillugit inatsit naapertorlugu sillimmasiinissamik piunnaasaqat malinneqarsinnaassaaq. Aalajangersagaq aamma piginnaatitsiisummik pigisaqartup taarsiisuteqartussaataitanermit maleruagassanit annertunerusumik sillimmasiissasoq pillugu atugassarititaasussanik aalajangersaasoqarsinnaaneranik tunngavissiivoq. Tamatuma saniatigut aalajangersakkami piginnaatitsiisummik pigisaqartup akuersissummi atugassarititaasunik aalajangersimasunik naammassinnissinnaanissaanut sillimmasiisoqarsimassasoq imaluunniit allatut qularnaveeqqusiisoqarsimassasoq pillugu atugassarititaasussanik akuersissummi aalajangersaasoqarsinnaanera periarfissinneqarpoq.

§ 21-mut

Aalajangersakkami akuersissummik pigisaqartoq sanaartukkat tikinneqarsinnaanerannut killiliissutinik, ungalunik assigisaannilluunniit ikkussuinissamut, taamaalillunilu susassaqaanngitsunik erngup nukinganik innaallagissiorfimmu nunataanullu isersinnaajunaarsitsinissaanut pisussaaffilerneqarpoq pisinnaatinneqarlunilu. Siunertarineqarpoq akuersissummik piginnittup sumiiffik inunnut navialiffiusinnaasoq imaluunniit tamanit iserfigineqartariaqaanngitsoq assiaqutsersorsinnaagaa. Aalajangersagaq malillugu assersuutigalugu aqqusinermut assiaqusiisoqarsinnaavoq, nuna sumiiffik ungalulerneqarsinnaalluni, sapusiortoqarsinnaalluni ikerasaliortoqarsinnaallunilu.

Oqartussaasut suliaqarnerinut atatillugu suliat § 15, imm. 2 naapertorlugu one door-imik taaneqartartumik tunngaveqarluni ingerlanneqarnersut paasiniarlugu, akuersissutip tunniunneqaannginnerani pissutsit taakku misissuiffigineqassapput, pisinnaatitaaffiusunut tamanut killiliussat nunaminertamik tunineqarnermut akuersissummi allassimasussaammata.

Tikitsinissamut killiliissutit ikkussorneqarnerisa peqatigisaanik angallanneq nalinginnaasoq killilersorneqarsinnaavoq, tassunga ilanngullugu nunami atuinissamik akuersissuteqarfiusumi aallaaniarneq.

§ 22-mut

Tunngaviusumik inatsimmi § 73, imm. 1-imi pinngitsaaliissummik taarsiissutitalimmik pigisanik piginnikkunnaarsitsinermut piumasaqaatit pingasuupput. Siullermik pinngitsaaliissummik taarsiissutitalimmik pigisanik piginnikkunnaarsitsinissaq inuiaqatigiit toqqissisimanissaannik pisariaqartitsinermik tunngaveqassaaq. Aappaattut pinngitsaaliissummik taarsiissutitalimmik pigisanik piginnikkunnaarsitsineq inatsisitigut tunngavissaqassaaq. Pingajuattut taarsiissutissaq tamakkerlugu akilerneqassaaq.

Taaguut “inuiaqatigiit toqqissisimanissaat” inatsisini inuiaqatigiit toqqissisimanissaannut nassuiaatit malillugit atorneqassaaq.

§ 22-mi aalajangersakkami Inatsisartut inatsisaat manna naapertorlugu akuersissutit nalunaarutigineqartut iluanni sulinermut atatillugu pinngitsaaliissummik taarsiissutitalimmik pigisanik piginnikkunnaarsitsinissamut inatsisitigut tunngavissiuinissaq siunertarineqarpoq.

Tunngaviusumik inatsisini aalajangersagaq toqqaannartumik atorneqarsinnaavoq. Tassalu pisinnaatitaaffimmik pigisaqartoq tunngaviusumik inatsisini taarsiissutitalimmik pigisanik piginnikkunnaarsitsinissamut aalajangersakkat tunngavigalugit tamakkiisumik taarsiinissamut eqqartuussivinniit pineqaatissinneqarsinnaapput.

Taarsiissutitalimmik pigisanik piginnikkunnaarsitsinissaq taarsiissutitalimmik pigisanik piginnikkunnaarsitsinissaq pillugu Inatsisartut inatsisaat naapertorlugu pissaq, tassunga pigisanik aalaakkaasunik taarsiissutitalimmik pigisanik piginnikkunnaarsitsinissamut suleriaasissat pillugit Kalaallit Nunaannut inatsimmi maleruagassat ilaallutik.

§ 23-mut

Imm. 1-imut

Aalajangersakkami pinerluttulerinermut inatsisit naapertorlugit akisussaaffigineqartussat kisimik maleruagassiuunneqarput. Assersuutigalugu Inatsisartut inatsisaat malillugu akuersissutitut nalunaarutigineqareersimasut utertinneqarnerini atorunnaarsinneqarneriniluunniit atugassarititaasunik unioqqutitsineq tunngavilersuutigineqarsinnaassasoq inatsisissatut siunnersuummi aalajangersakkani, maleruagassanilu tunngavissaqarpoq.

Imm. 2-imut

Imm. 2-imi aalajangersakkami aalajangersarneqarpoq, unioqqutitsineq suliffeqarfimmit tamakkiisumik ilaannaasumilluunniit Naalagaaffimmit, Namminersorlutik Oqartussanit, kommunimit imaluunniit kommuninit ataatsimoortunit, aktiaatileqatigiiffimmit, anpartsselskabimit, piginneqatigiiffimmit assigisaannilluunniit pigineqartumit piliarineqarsimappat, suliffeqarfik akisussaatinneqarsinnaasoq. Taamannattaaq unioqqutitsineq Namminersorlutik Oqartussanit, kommunimit imaluunniit kommuninit ataatsimoortunit piliarineqarsimappat atuutissaaq.

Imm. 3-imut

Imm. 3-imi aalajangersakkami, peqqussutini Inatsisartut inatsisaat tunngavigalugu suliarineqartuni pinerluttulerinermi pineqaatissiissutaasinnaasunik aalajangersaasinnaanermut inatsisitigut tunngavissat aalajangersarneqarput, tassungalu ilaapput inuinnaat akiliisussanngortinneqartarnerat arsaarneqartarnerallu.

Imm. 4-mut

Imm. 4-imi aalajangersakkami, peqqussutini Inatsisartut inatsisaat tunngavigalugu suliarineqartuni pinerluttulerinermi pineqaatissiissutaasinnaasunik aalajangersaasinnaanermut inatsisitigut tunngavissat aalajangersarneqarput, tassungalu ilaapput suliffeqarfiit akiliisussanngortinneqartarnerat arsaarneqartarnerallu, tamatumani piginnittut ingerlatseqatigiiffiillu ilusaat, Namminersorlutik Oqartussat, kommunit imaluunniit kommunit ingerlatseqatigiiffiutaat pineqarnersut apeqqutaatinneqarani.

Imm. 5-imut

Imm. 5-imi akiligassiissutinik akiliisitsiniaaneq pinerluttulerinermut inatsimmi siunertaasutut Naalagaaffiup Karsianut tutsinneqaratik Nunap Karsianut tutsinneqartarnissaat qulakkeerneqarpoq.

§ 24-imut

Arsaarinnittarnermut atatillugu pingaartumik pinerluttulerinermut inatsimmi arsaarinnittarnermut aalajangersakkat (§116, imm. 3) eqqumaffigeqquneqarput, taannalu malillugu immikkorluinnaq ittunik pisoqartinnagu pigisat inatsisinik unioqqutitsisup inatsisit malillugit inuussutissarsiutinik ingerlataqarneranut annertuumik pingaaruteqartut arsaarinnissutigineqarsinnaanngillat.

Pinerluttulerinermut Kalaallit Nunaannut inatsit nr. 306, 30. april 2008-meersoq, Folketingimit akuerineqartoq, 1. januar 2010-mi atuutilissaaq. Tamatuma kingorna kapitali 37-mi maleruagassat, arsaarinnittarnermut apeqqutinut tunngasuusut malinneqalissapput.

Arsaarinninneq atorineqarsinnaanngippat, akiliisitsissutissap nalilerneqarnerani tamanna immikkut eqqarsaatigineqassaaq. Assersuutigalugu akiliisitsissutissap annertussusilerneqarnerani unioqqutitsinerup aningaasatigut imminut akilersinnaanissaanik iluanaarniuteqartoqannginnissaa tunngavigalugu aalajangiisoqartariaqarpoq.

Imm. 2-imut

Aalajangersakkami arsaarinnissuteqarnerup pinerluttulerinermut inatsimmi piumasarineqartutut naalagaaffiup karsianut pinnani Nunap Karsianut iluaqutaasussanngortinneqarnissaa qulakkeerneqarpoq.

§ 25-mut

Inatsisartut inatsisaat 1. januar 2010-miit atuutilissasoq siunnersuutigineqarpoq.

Imm. 2-mut

Erngup nukingani isumalluutini atuinissamut akuersissutit Inatsisartut inatsisaanni pineqartunut ilaasut, Inatsisartut inatsisaata atuutilernerani nalunaarutigineqaareersimasut piffissami atuutsitsivissatut nalunaarutigineqartumi atuutiinnassapput.

Maannamut erngup nukingata innaallagissiornermut atorineqarnissaanut akuersissutit sisamat tunniunneqarsimapput.

Tassani Nuuk pineqarpoq (Utoqqarmiut Kangerluarsunnguut). Taamanikkut akuersissut Kalaallit Nunaanni atorinissat aatsitassanit pisut pillugit inatsit naapertorlugu tunniunneqarsimavoq. Innaallagissiorfik 1993-imi atorineqalerpoq.

Akuersissutit makku nukissamik pilersuineq pillugu Inatsisartut peqqussutaat naapertorlugu tunniunneqarsimapput:

Tasiilaq, 2005-imi atorineqalersoq,

Qaqortoq-Narsaq (Qorlortorsuaq), 2008-mi atorineqalersoq aamma

Sisimiut, 2010-mi atorineqalersussatut naatsorsuutigineqartoq.

